

មាគ៌ាព្រះពុទ្ធខិតិសាសនា

ដោយ

ព្រះតេជព្រះគុណ បណ្ឌិត ក. ស្រីធម្មានុ

ប្រែសម្រួលជាខេមភាសាដោយ

ភិក្ខុ ព្រំ សុំណា

ព.ស ២៥៤៩

គ.ស ២០០៥

Buddhist Way

by

Ven. Dr. K. Sri Dhammananda

Translated into Khmer by

Bhikkhu Prum Sina

(Sañjātavīviyo)

B.C. 2549

A.D. 2005

មាគ៌ាព្រះពុទ្ធសាសនា

ដោយ

ព្រះតេជព្រះគុណ បណ្ឌិត ខេ ស្រីធម្មានុ

ប្រែសម្រួលជាខេមរភាសាដោយ

ភិក្ខុ ព្រំ ស៊ីណា

ព.ស ២៥៤៩

គ.ស ២០០៥

មាតិកា

២០២២

ទំព័រ

សេចក្តីផ្តើម	ក
កាតព្វកិច្ចមាតាបិតាក្នុងការអប់រំបុត្រធីតា	១
ពិធីមង្គលសម្រាប់បុត្រធីតា	៤
ហេតុអ្វីបានជាយើងសូមដល់នូវព្រះពុទ្ធជាទីពឹងទីរលឹក?	៥
ការអប់រំបែបព្រះពុទ្ធសាសនា និងការប្រតិបត្តិតាមវប្បធម៌	៧
ពិធីអាពាហ៍ពិពាហ៍	១០
ពិធីបុណ្យសាសនា	១២
ប្រពៃណី ឬសាសនាដែលហាមប៉ះពាល់	១៣
មន្តស្នេហ៍ និងអំពើអាបធ្មប់	១៦
រូបបដិមា ទឹកមន្ត អំបោះមន្ត គ្រឿងវេទមន្ត និងវត្ថុស័ក្តិសិទ្ធិ	១៨
ជម្ងឺ	២១
ការស្លាប់	២៤
ការវះកាត់ពិនិត្យសាកសព	២៧
ពិធីបុណ្យសព	២៩
ការកប់ និងការបូជាសព	៣៧
ការយកសំណល់អដ្ឋិធាតុទៅចោល	៣៩

រយៈពេលនៃការកាន់ទុក្ខ	៤១
ពិធីបុណ្យក្រោយពិធីបុណ្យសព និងពិធីបុណ្យខួប	៤២
ការធ្វើទាន	៤៤
សន្និដ្ឋាន	៤៦

សេចក្តីផ្តើម

ជារឿយៗណាស់ ព្រឹត្តិការណ៍សប្បាយរីករាយដូចជាការកើតនិងពិធីរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ និងព្រឹត្តិការណ៍មានទុក្ខព្រួយ ដូចជាការមានជម្ងឺនិងការស្លាប់ នៅក្នុងការកើតមកជាមនុស្សរបស់បុគ្គលម្នាក់ តម្រូវឱ្យប្រារព្ធធ្វើពិធីបុណ្យជាក់ស្តែងមួយ ដែលបានប្រារព្ធធ្វើនៅគ្រប់សង្គមទាំងអស់តាំងពីបរមបូរាណមក ។ ពិធីបែបនេះ ដែលបានកើតមានជាយូររយង់មកហើយមុនសាសនាធំៗផ្សេងៗគ្នារបស់ពិភពលោក បានបង្កើតឡើងនិងបន្សល់ទុកនៅរហូតដល់បច្ចុប្បន្ននេះដោយដូនតារបស់យើង ហើយឆ្លងកាត់មួយអំឡុងពេលមក បានទទួលយកទម្រង់ នៃការប្រតិបត្តិតាមប្រពៃណីទំនៀមទម្លាប់ ជាបន្តបន្ទាប់រហូតមកដល់បច្ចុប្បន្ននេះ ។ យើងបន្តប្រារព្ធធ្វើភាគច្រើននៃពិធីទាំងនេះ តាមរយៈការភ័យខ្លាច និងដោយងងឹតងងល់ មិនហ៊ានផ្លាស់ប្តូរ ឬបោះបង់ចោលពិធីទាំងនោះ ទោះបីជាមានគ្រឿងឧបទេសអប់រំសម័យទំនើប និងបែបផែនជីវិតជឿនលឿនក៏ដោយ ។

នៅក្នុងពិធីបុណ្យភាគច្រើន ដែលប្រារព្ធធ្វើនៅក្នុងពិធីទុក្ខព្រួយ ដូចជាការស្លាប់និងពិធីបុណ្យសព គ្របដណ្តប់និងលាក់ទុកនូវអាថ៌កំបាំងនិងជំនឿឆ្មេង និងជារឿយៗបង្កជាបន្ទុកហិរញ្ញវត្ថុធំសម្បើមលើគ្រួសារសព ។ នេះជាហេតុផលមួយក្នុងចំណោមហេតុផលចំបងៗ ដែលពុទ្ធសាសនិកជាច្រើននាក់ងាយនឹងគេអូសទាញឱ្យផ្លាស់ប្តូរសាសនាទៅចូលសាសនាដទៃ ពីព្រោះវាផ្តល់

នូវគ្រាប់រំសេវដ៏ល្អសម្រាប់អ្នកកាន់សាសនាដទៃ ឱ្យបោះសំដីរះគន់យ៉ាងខ្លាំង និងវាយប្រហារមកលើអ្នកកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនា ។ វាជាការចាំបាច់ ដែលសហគមន៍ពុទ្ធសាសនានៅក្នុងប្រទេសនេះ គួរតែភ្ញាក់ឡើងចំពោះស្ថានភាពនេះ និងប្រឹងប្រែងលើកទឹកចិត្ត ដើម្បីធ្វើការកែប្រែការប្រារព្ធធ្វើពិធីបុណ្យទាំងនេះ ក្នុងភាពចុះសម្រុងគ្នា ជាមួយគោលសាសនាត្រឹមត្រូវបែបព្រះពុទ្ធសាសនា ។

សៀវភៅនេះបង្ហាញងាយៗ និងអាចយល់បាននូវពិធីបុណ្យបែបសាសនាផ្សេងៗគ្នា ដែលអាចត្រូវបានប្រារព្ធធ្វើដោយពុទ្ធសាសនិកក្នុងព្រឹត្តិការណ៍សប្បាយរិករាយ និងទុក្ខព្រួយនៅក្នុងជីវិតរស់នៅរបស់ពួកគេ ។ ខ្ញុំសង្ឃឹមថាពួកគេនឹងខិតខំប្រឹងប្រែងស្វែងយល់ និងប្រារព្ធធ្វើពិធីទាំងនោះ នៅពេលព្រឹត្តិការណ៍នោះកើតមានឡើង ។ ដោយធ្វើបែបនេះ ពួកគេនឹងមិនត្រឹមតែទទួលបាននូវភាពពេញចិត្ត និងសុវត្ថិភាពក្នុងចំណេះដឹងដែលពួកគេប្រារព្ធធ្វើពិធីបុណ្យបែបព្រះពុទ្ធសាសនាត្រឹមត្រូវសមរម្យប៉ុណ្ណោះទេ ថែមទាំងជួយថែរក្សារូបភាពនៃសាសនាផ្ទាល់របស់ពួកគេ នៅក្នុងកែវភ្នែកអ្នកដទៃទៀតផង ។

តាន តេកម៉េង

ប្រធានសមាគមពុទ្ធសាសននូតម៉ាឡេស៊ី

១ មករា ១៩៨៩

មាគ៌ាព្រះពុទ្ធសាសនា

កាតព្វកិច្ចមាតាបិតាក្នុងការអប់រំបុត្រធីតា

ការប្រសូត្របុត្រគឺជាព្រឹត្តិការណ៍គួរឱ្យសប្បាយរីករាយ ។ ការមានបុត្រធីតានិងការអប់រំពួកគេ គឺជាការផ្សងព្រេងដែលអាចត្រូវបានចាប់ផ្តើមយ៉ាងសប្បាយរីករាយនិងមានទំនុកចិត្ត ។ ទន្ទឹមនឹងនេះដែរ វាមានន័យថាជាការចាប់ផ្តើមអំឡុងពេលមួយដ៏វែងឆ្ងាយ នៃការធ្វើពិធីកម្មនិងទំនួលខុសត្រូវសម្រាប់មាតាបិតា ។ ទោះបីជាសត្វលោកធ្វើដំណើរវែងឆ្ងាយរុលទៅមុខលើកាំជណ្តើរដែលចម្រើនផ្លាស់ប្តូរយុវវ័យរបស់គេ ជាធម្មជាតិ ប្រើពេលវេលាដ៏វែងឆ្ងាយមួយ ដើម្បីពេញវ័យឡើងនិងក្លាយជាឯករាជ្យ ។ មាតាបិតាមានកាតព្វកិច្ចមួយទ្រាំទ្របំពេញទំនួលខុសត្រូវថែទាំបុត្រធីតារបស់ពួកគាត់ និងចិញ្ចឹមអប់រំបុត្រធីតាទាំងនោះ ឱ្យក្លាយជាយុវជនមានប្រយោជន៍សម្រាប់ថ្ងៃអនាគត ។ ទោះបីយ៉ាងណាក៏ដោយ អស់រយៈពេលជាច្រើនសតវត្សរ៍មកសង្គមទាំងឡាយ បានអភិវឌ្ឍរូបមន្តដែលបានសាកល្បងទទួលបានលទ្ធផលល្អដើម្បីណែនាំមាតាបិតានៅក្នុងភារកិច្ចចិញ្ចឹមអប់រំកូននេះ ។ នៅក្នុងទំនាក់ទំនងនេះ សាសនាក៏ដើរតួនាទីកណ្តាលក្នុងការផ្តល់ឱ្យមាតាបិតានូវគម្រោងមួយនៅក្នុងនោះ ដើម្បីបង្ហាត់បង្រៀនយុវជននូវក្រមសីលធម៌ អាកប្បកិរិយា និង

ប្រែសម្រួលជាខេមរភាសា: ភិក្ខុ ព្រំ ស៊ីណា

សីលធម៌ ។ នៅក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា ព្រះពុទ្ធទ្រង់ធ្លាប់បានផ្តល់នូវឱវាទមាន
 ប្រយោជន៍សំខាន់ណាស់ ស្តីអំពីកាតព្វកិច្ចមាតាបិតាចំពោះបុត្រធីតា និង
 កាតព្វកិច្ចបុត្រធីតាចំពោះមាតាបិតាផងដែរ ។ **សិប្បាលោភិទសូត្រ** គឺជាព្រះ
 សូត្រ ដែលបានផ្តល់នូវកាតព្វកិច្ចដ៏មានតម្លៃ ។ ព្រះពុទ្ធទ្រង់បានសម្តែងនិទាន
 ឧប្បត្តិហេតុមួយ ដែលព្រះអង្គសម័យមួយបានកត់សម្គាល់បុរសម្នាក់ប្រារព្ធធ្វើ
 ពិធីបែបសាសនាសាមញ្ញមួយ ដោយគោរពទិសទាំងប្រាំមួយ (ទិសខាងជើង,
 ខាងត្បូង, ខាងកើត, ខាងលិច, ខាងលើ និងទិសខាងក្រោម) ។ នៅពេលដែល
 ព្រះអង្គសាកសួរពីអត្ថន័យនិងគោលបំណងនៃសកម្មភាពរបស់គាត់ បុរសនោះ
 ក៏បានតបព្រះពុទ្ធដីកាថា គាត់មិនបានដឹងពីអត្ថន័យនៃការប្រារព្ធធ្វើរបស់គាត់
 នោះទេ ប៉ុន្តែថាគាត់ធ្វើតាមបណ្តាំរបស់បិតាគាត់ពេលហៀបនឹងស្លាប់ ។ ជា
 ការពិតជាក់ស្តែង ព្រះពុទ្ធទ្រង់មិនបានស្តីបន្ទោសបុរសនោះ ដែលបានធ្វើនូវ
 ពិធីសាសនាបែបនេះទេ ថែមទាំងបានផ្តល់នូវអត្ថន័យមានសារៈសំខាន់ដោយ
 ការប្រតិបត្តិ ។ ព្រះអង្គបានសម្តែងថា ការគោរពទិសទាំងប្រាំមួយជានិមិត្តរូប
 ដែលផ្តល់កិត្តិយស និងបំពេញករណីកិច្ចនិងកាតព្វកិច្ចរបស់ខ្លួនចំពោះមាតា-
 បិតា គ្រូអាចារ្យ អ្នកបួស បុត្រភរិយា និងអ្នកនៅក្រោមបង្គាប់របស់ខ្លួន ។
 ហេតុដូច្នោះ យើងឃើញថា ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់បានសង្កត់យ៉ាងធ្ងន់ទៅលើ
 ទំនាក់ទំនងរបស់បុគ្គលម្នាក់ជាមួយអ្នកដទៃ ប៉ុន្តែពិសេសជាងនេះទៅទៀត

រវាងមាតាបិតានិងបុត្រធីតា ។ មាតាបិតាត្រូវថែទាំបុត្រធីតា ដោយផ្តល់ឱ្យពួកគេនូវឯករាជ្យភាពក្នុងកាលដ៏សមគួរ និងផ្តល់ឱ្យពួកគេនូវកេរ្តិ៍មតិកសមរម្យក្នុងសម័យដ៏គួរ ។ ម៉្យាងទៀតបុត្រធីតាត្រូវបំពេញកាតព្វកិច្ចថែទាំមាតាបិតាដោយផ្តល់ឱ្យពួកគាត់នូវភក្តីភាពជាកូន ។ កាតព្វកិច្ចនេះត្រូវធ្វើ ក្រៅពីការគោរព និងកតញ្ញតាធម៌ទៅវិញទៅមកចំពោះពួកគាត់ និងមិនត្រូវរំពឹងការធ្វើតបពីពួកគាត់វិញទេ ។ កត់សម្គាល់ឃើញថា មានការតភ្ជាប់ជិតស្និទ្ធរវាងសាសនានិងទំនាក់ទំនងរវាងមាតាបិតានិងបុត្រធីតា ។ មាតាបិតាមិនគួរមិនអើពើគូសបន្ទាត់ពីក្រោមសារៈសំខាន់ផ្នែកសាសនា អំពីការប្រសូត្របុត្រនោះទេ ។ គ្រួសារដែលអភិវឌ្ឍទំនាក់ទំនងតាមបន្ទាត់សាសនា ដែលបានបង្កើតឡើងយ៉ាងមានសុភវិនិច្ឆ័យ មិនអាចធ្វើឱ្យរំលងខកខានបានឡើយ ។

មាតាបិតាមានកាតព្វកិច្ចអភិវឌ្ឍទំនាក់ទំនងបែបនេះ ដោយផ្អែកលើកេរ្តិ៍ដ៏ណែលវប្បធម៌សាសនារបស់ពួកគេ ។ ទន្ទឹមនឹងអ្នកកាន់សាសនាដទៃទៀតមានពិធីការនិងកាតព្វកិច្ចធ្វើពិធីលាងបាបនិងដាក់នាមតាមបែបសាសនា មាតាបិតាកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនា ត្រូវការត្រឹមតែនាំបុត្រធីតារបស់ពួកគេទៅវត្តអារាមដើម្បីបញ្ជាក់ឡើងវិញនូវជំនឿរបស់ពួកគេក្នុងព្រះរតនត្រៃយ័ និងទទួលត្រៃសរណគមន៍ យកព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌ ព្រះសង្ឃជាទីពឹងទីរលឹក ។ ដោយដល់នូវព្រះរតនត្រៃយ័ជាទីពឹងទីរលឹក មាតាបិតាអាចមានជំនឿទុកចិត្ត

ក្នុងការចិញ្ចឹមបីបាច់អប់រំបុត្រធីតារបស់ពួកគាត់ មានការធានាយ៉ាងមុតមាំថា បុត្រធីតា ត្រូវបានការពាររារាំងបញ្ចៀសពីឧបទ្រព្យចង្រៃទាំងពួង ។ យើងមិន អាចបដិសេធការកើតមានឧបទ្រព្យចង្រៃនៅជុំវិញយើង ដែលព្យាបាទសត្វ និងដែលអាចបង្កឱ្យមានគ្រោះកាចចង្រៃ ។ ការនាំបុត្រធីតាទៅកាន់វត្តអារាម និងការទទួលបាននូវពិធីកម្មសាសនាជាប្រពៃណី ពិតជាអាចផ្តល់នូវសុខុមាល- ភាពដល់បុត្រធីតា ។ គេក៏អាចចាត់ទុកថាជាជំហានដំបូងក្នុងការភ្ជាប់ទំនាក់ ទំនងបុត្រធីតាជាមួយនឹងវត្តអារាម ដែលប្រសិនបើបានបន្តពីវ័យនៅក្មេង និង អាចក្លាយជាមួយភាគនៃជីវិត ។ ទម្លាប់នេះ បើរក្សារហូតដល់ជីវិតវ័យជំទង់ អាចផ្តល់ឱ្យបុគ្គលនូវជំហររឹងប៉ឹងល្អ នៅពេលប្រឈមមុខជាមួយបញ្ហា ។

ពិធីបង្ហូរសម្រាប់បុត្រធីតា

ការសូត្រព្រះសូត្រទាំងឡាយ ផ្តល់ផលជាគុណប្រយោជន៍ដល់បុត្រ ធីតា ។ នៅក្នុងសម័យពុទ្ធភិកាល នៅពេលកុមារម្នាក់ ដែលស្ថិតនៅក្នុងគ្រោះ ផ្ទាក់ ដោយសារពពួកអសុរកាយ ត្រូវបានគេយកមកទុកមុខព្រះភ័ក្ត្រព្រះដី មានព្រះភាគៗ បានសម្តែងថាព្រះសូត្រគឺត្រូវសូត្រដោយព្រះសង្ឃ (គណៈ- សង្ឃ) ។ ផលជាលទ្ធផល គឺថាកុមារនោះបានបញ្ចៀសចេញពីសេចក្តីស្លាប់ ហើយបានរស់រានមានជីវិតរហូតដល់វ័យចាស់ជរា ។ កុមារនោះមានឈ្មោះថា **អាឃុវឌ្ឍនៈ** មានន័យថា "អាយុវែង" ពីព្រោះកុមារនោះលែងស្ថិតនៅក្នុង

ប្រែសម្រួលជាខេមរភាសា: ភិក្ខុ ព្រំ ស៊ីណា

គ្រោះថ្នាក់អំពីសេចក្តីស្លាប់មុនកាលកំណត់ ។

ហេតុអ្វីបានជាយើងសូមដល់ទូព្រះពុទ្ធជាទីពឹងទីរលឹក?

នៅពេលដែលអ្នកទាំងឡាយណាដែលជឿថា អាទិទេពបង្កើតឱ្យមាន សេចក្តីភ័យខ្លាច សេចក្តីសោក ឬក៏ការរំខានណាមួយ ពួកគេបួងសួងសុំឱ្យ អាទិទេពជួយការពារ ។ ពុទ្ធសាសនិកជាច្រើនសួរអ្នកណាដែលពួកគេអាចពឹង ពាក់បាន នៅពេលដែលពួកគេប្រឈមមុខនឹងអសុវត្ថិភាព ។ នៅក្នុងកាលៈ- ទេសៈបែបនេះ ពុទ្ធសាសនិកអាចនឹកឃើញព្រះពុទ្ធឡើងវិញនៅក្នុងចិត្តរបស់ គេ និងស្វែងរកការរំសាយពីទុក្ខព្រួយ ។ មិនមានចម្ងល់ទេ ដែលបញ្ញត្តិពុទ្ធ សាសនាអំពីអាទិទេព ខុសពីបញ្ញត្តិនៅក្នុងសាសនាដទៃទៀត ប៉ុន្តែនៅពេល ពួកគេនឹកគិតដល់គុណរបស់ព្រះពុទ្ធ ការឈ្នះមារ សេចក្តីស្ងប់ និងលក្ខណៈ របស់ព្រះអង្គ ចិត្តរបស់ពួកគេនឹងស្ងប់ ហើយពួកគេនឹងទទួលបាននូវជំនឿក្នុង ចិត្ត ។ ថ្វីបើអ្នកកាន់សាសនាដទៃជាច្រើននាក់និយាយថា អាទិទេពមិនមែនជា មនុស្សទេ ប៉ុន្តែជាកម្លាំងមួយដែលគេគូសសម្គាល់ឃើញមាននៅក្នុងចិត្តរបស់ ពួកគេ ។ នៅពេលចិត្តរបស់ពួកគេស្ងប់និងរឹងមាំដោយផ្ដោតលើកម្លាំងនេះ ពួក គេស្ថិតនៅក្នុងចំណុចមួយ ដើម្បីប្រឈមមុខឧបសគ្គរារាំង ដើម្បីវាយតម្លៃ បញ្ហា និងរកមធ្យោបាយដើម្បីយកឈ្នះលើបញ្ហាទាំងនោះ ។ ពុទ្ធសាសនិក អាចយកឈ្នះលើបញ្ហារបស់ពួកគេ ដោយវិធីស្រដៀងគ្នាដែរ ដោយនឹកដល់

ប្រែសម្រួលជាខេមរភាសា៖ ភិក្ខុ ព្រំ សុំណា

ព្រះពុទ្ធ ។ ជាធម្មតា ភាគច្រើននៃបញ្ហារបស់យើង គឺបង្កឡើងដោយចិត្ត ហើយចិត្តតែមួយក៏អាចដោះស្រាយបញ្ហាទាំងនោះបាន តាមរយៈការយល់ដឹង និងជំនឿជឿជាក់ ។ នេះជាមូលហេតុ ដែលចំណេះចេះដឹងព្រះធម៌មានសារៈសំខាន់ ។ នៅពេលដែលចិត្ត ត្រូវពង្រឹងឱ្យរឹងប៉ឹង តាមរយៈការញុំងចិត្ត និងភក្តីភាពចំពោះព្រះពុទ្ធ វាអាចយកឈ្នះលើសភាពចិត្តដែលគ្មានអ្នកណាអាចជួយបាន និងសេចក្តីភ័យខ្លាចអសុរកាយ ការទុកឱ្យនៅម្នាក់ឯង និងទទួលបានមកវិញនូវជំនឿជឿជាក់ ។ នេះគឺជាអត្ថន័យ ថាហេតុអ្វីបានជាយើងសូមដល់នូវព្រះពុទ្ធជាទីពឹងទីរលឹក ។

ទន្ទឹមនឹងការរកទីពឹងទីរលឹកឱ្យបុត្រធីតានៅវត្តអារាម ការបូជាផ្កា ធូប ទៀន និងផ្លែឈើអាចធ្វើនៅកន្លែងសក្ការបូជា ហើយព្រះសង្ឃគង់នៅទីនោះនិមន្តសូត្រស្វាធារាយព្រះសូត្រទាំងឡាយ ដើម្បីបោះព្រំជ័យមង្គលដល់បុត្រធីតានោះ ។ ប្រសិនបើមានបំណងចង់បាន គេក៏អាចសុំព្រះសង្ឃឱ្យដាក់ឈ្មោះសមរម្យបែបព្រះពុទ្ធសាសនាដល់បុត្រធីតានោះទៀតផង ។

នៅពេលដែលកុមារចម្រើនវ័យធំឆាត់ឡើង វាជាទំនួលខុសត្រូវរបស់មាតាបិតានាំបុត្រធីតាទៅកាន់វត្តអារាមយ៉ាងទៀងទាត់ ដើម្បីអាចចូលរួមជាមួយមនុស្សម្នាដែលមានចិត្តគំនិតសាសនា ហើយនិងស្តាប់ការសន្ទនាតាមបែបសាសនាសាមញ្ញៗ និងស្តាប់ព្រះធម៌ព្រមទាំងទាញយកផលប្រយោជន៍ពីការ

ស្តាប់នោះ ។ ឆ្លងកាត់អស់មួយរយៈមក បុត្រធីតាសិប្រតិបត្តិតាមព្រះពុទ្ធសាសនា ហើយនឹងមានអារម្មណ៍សុខស្រួលនៅក្នុងចំណោមមនុស្សជុំវិញក្នុងបរិយាកាសស្ងប់ស្ងៀមនៅក្នុងវត្តអារាម ។ ពិតណាស់ គេគួរតែនាំកុមារទៅវត្តអារាមផងដែរ ដើម្បីធ្វើពិធីកម្មក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា នៅក្នុងឱកាសសំខាន់ៗដូចជា ថ្ងៃដំបូងដែលពួកគេទៅសាលារៀន ថ្ងៃប្រឡង ថ្ងៃបុណ្យខួបកំណើត និងព្រឹត្តិការណ៍កូរឱ្យសប្បាយរីករាយដទៃទៀត ។ នៅពេលកុមារធ្លាប់ស្តាប់ព្រះសូត្រ ពួកគេទទួលបាននូវទំនុកចិត្តធំមហិមាក្នុងខ្លួនរបស់ពួកគេ ពីព្រោះពួកគេបានដឹង តាមរយៈឥទ្ធិពលមានគុណប្រយោជន៍របស់ព្រះសូត្រ ពួកគេកំពុងមានអ្វីមកជួយការពារ ។ ហេតុនេះ ពួកគេមានទំនោរធ្វើអ្វីដែលពួកគេព្យាយាមធ្វើកាន់តែប្រសើរឡើង ហើយជាលទ្ធផលគឺមិនមានអារម្មណ៍ព្រួយបារម្ភនិងភ័យខ្លាច មានអារម្មណ៍ផុតពីគ្រោះថ្នាក់កាន់តែច្រើន ហើយនឹងលែងមានការភ័យខ្លាច ឬញញើតខ្លាំងពីការទុកឱ្យនៅអស់សង្ឃឹម ។

ការអប់រំបែបព្រះពុទ្ធសាសនា និងការប្រតិបត្តិតាមវប្បធម៌

វិធីមានប្រសិទ្ធិភាពក្នុងការណែនាំបង្រៀនមេរៀនសាសនាដល់ក្មេងៗស្តីពីសីលធម៌ និងក្រមសីលធម៌ សុដីវធម៌ គឺធ្វើតាមរយៈរូបភាព រូបភាពសម្រាប់ពន្យល់ និមិត្តរូបសាសនា និងតាមរយៈការជជែកគួរឱ្យចាប់អារម្មណ៍ស្តីពីរឿងនិទាននិងជាតកព្រះពុទ្ធសាសនា ។ វិធីសាស្ត្រនេះ អាចនិយាយប្រាប់

មនុស្សជាច្រើននាក់ ជាពិសេសក្មេងៗ ហើយវាអាចជួយពួកគេឱ្យតម្លៃលើព្រះ
ពុទ្ធសាសនាកាន់តែខ្លាំងឡើង។ ការនិយាយប្រាប់ពីដំណើររឿង ឬឆាកណា
មួយដែលពណ៌នាព្រឹត្តិការណ៍និទានជាតកពុទ្ធសាសនាជាប្រវត្តិសាស្ត្រ ក៏អាច
ជួយបង្កើតការចាប់អារម្មណ៍ល្អ និងមានរយៈពេលវែងលើចិត្តគំនិតក្មេងៗ ។

ដើម្បីដឹកនាំបុត្រធីតាឱ្យដើរផ្លូវត្រូវ មាតាបិតាផ្ទាល់ដំបូងគួរធ្វើជាគំរូ
និងដឹកនាំជីវិតប្រកបដោយឧត្តមគតិ ។ វាមិនអាចរំពឹងថាបានកូនមានគុណ
ប្រយោជន៍ គុណសម្បត្តិចេញពីមាតាបិតាដែលគ្មានគុណប្រយោជន៍នោះទេ ។
ក្រៅពីទំនោរកម្មផល បុត្រធីតាក៏ទទួលឥទ្ធិពលពីភាពមានខ្លោះនិងគុណធម៌
របស់ឪពុកម្តាយផងដែរ ។ មាតាបិតាដែលមានការទទួលខុសត្រូវ គួរតែប្រុង
ប្រយ័ត្នកុំបញ្ជូនលក្ខណៈអវិជ្ជមានទៅឱ្យបុត្រធីតារបស់ខ្លួន ។

ព្រះពុទ្ធទ្រង់ប្រៀនប្រដៅថា យើងមិនគួរទទួល ឬបដិសេធចោល
ប្រពៃណីនិងទំនៀមទម្លាប់ណាមួយ ដោយគ្មានការគិតពិចារណាមុនដំបូង
ទោះបីប្រពៃណីនិងទំនៀមទម្លាប់បែបនោះ មានអត្ថន័យ និងអត្ថប្រយោជន៍ក៏
ដោយ ។ គេមិនសូវសង្កត់ធ្ងន់ទៅលើវិធីទាំងនេះ នៅពេលដែលគេបានរៀន
ព្រះធម៌ ដើម្បីដឹកនាំជីវិតឱ្យមានន័យតាមបែបព្រះពុទ្ធសាសនា ។ ព្រះពុទ្ធទ្រង់
សម្តែងថា ទោះបីយើងប្រើប្រាស់វិធីឬមធ្យោបាយអ្វីក៏ដោយ ដើម្បីហ្វឹកហាត់
ចិត្តរបស់យើង អាកប្បកិរិយារបស់យើងគួរធ្វើឱ្យដូចបុរសម្នាក់ឆ្លងកាត់ទន្លេ

ដោយក្បួន ។ បន្ទាប់ពីឆ្លងទន្លេរួច បុរសនោះមិនជាប់ចិត្តនិងក្បួននោះទេ គាត់
បានទុកវាចោលនៅច្រាំងមាត់ទន្លេ ដើម្បីបន្តដំណើរទៅមុខទៀត ។ ដូចគ្នានេះ
ដែរ ការធ្វើតាមវប្បធម៌ប្រពៃណី គេគួរចាត់ទុកគ្រាន់តែជាជំនួយ ដើម្បីទទួល
បានការជំរុញទឹកចិត្ត និងមិនគួរចាត់ទុកថាជាទីបញ្ចប់របស់ខ្លួនគេនោះទេ ។

ការគោរពតាមវប្បធម៌ប្រពៃណីតាមបែបព្រះពុទ្ធសាសនា ផ្សេងគ្នាពី
ប្រទេសមួយទៅប្រទេសមួយ ។ នៅពេលប្រារព្ធធ្វើពិធីតាមបែបប្រពៃណីទាំង
នេះ យើងគួរតែប្រុងប្រយ័ត្ន មិនត្រូវចាត់ថ្នាក់ព្រះពុទ្ធសាសនាចូលទៅក្នុង
ប្រពៃណីណាមួយក្នុងចំណោមប្រពៃណីទាំងនោះទេ ។ ជាតួយ៉ាង យើងមិន
គួរគិតថា ព្រះពុទ្ធសាសនាចិន ព្រះពុទ្ធសាសនាសេរីលង្កា ព្រះពុទ្ធសាសនា-
ជប៉ុន ព្រះពុទ្ធសាសនាថៃ ព្រះពុទ្ធសាសនាកូម៉ា ឬព្រះពុទ្ធសាសនាទីបេទេ ។
នេះគ្រាន់តែបង្កើតឱ្យមានការមិនឯកភាពគ្នា ការរើសអើង និងការយល់
ច្រឡំ ។ យើងគួរតែស្វែងយល់ផងដែរ អំពីមេដឹកនាំព្រះពុទ្ធសាសនាស្តីគេនោះ
ដែលជាអ្នកព្យាយាមធ្វើឱ្យស្លាកព្រះពុទ្ធសាសនារបស់គេមាំមាំ ដោយបញ្ចូល
ទម្រង់ជាច្រើននៃមន្តអាគម កម្លាំងអំណាចអាទិទេព អំណាចអភិធម្មជាតិ និង
បញ្ញត្តិដើម្បីបោកបញ្ឆោតជនដ៏ច្រើន ។ អំពើគ្មានសីលធម៌បែបនេះធ្វើឡើងជា
មួយការទាត់ចោលទាំងស្រុងទៅនឹងអ្វីដែលព្រះពុទ្ធទ្រង់បានសម្តែង អំពីការ
ប្រតិបត្តិបែបនេះ ។

ការប្រារព្ធពិធីសាមញ្ញមួយទៀតរបស់អ្នកកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនា គឺការប្រារព្ធពិធីបុណ្យសូត្រមន្តឡើងផ្ទះ ។ នៅពេលណាដែលគេផ្លាស់ទៅនៅក្នុងទីលំនៅគេហដ្ឋានថ្មី ឬនៅពេលដែលប្តូរទីកន្លែងពិធីបន់មួយទៅតំបន់មួយទៀត ជាប្រពៃណីទំនៀមទម្លាប់ទូទៅរបស់ពុទ្ធសាសនិកនិមន្តព្រះសង្ឃប្រារព្ធពិធីពិធីសូត្រមន្តឡើងផ្ទះ គឺដើម្បីធានាថាទីកន្លែងត្រូវបានរារាំងការពារ តាមអារម្មណ៍ផ្លូវចិត្ត ក៏ដូចជាឱ្យបានជាទីលំនៅសុខសាន្តសម្រាប់អ្នកទាំងអស់ដែលនៅក្នុងគេហដ្ឋាន និងដើម្បីឱ្យសុភមង្គល សុខសន្តិភាព និងជយមង្គលជ្រួតជ្រាបនៅពេញផ្ទះថ្មី ។ ដូចគ្នានេះដែរ គេក៏ប្រារព្ធពិធីឡើងគេហដ្ឋានថ្មី នៅពេលបើកអគារជំនួញថ្មី ឬនៅពេលណាដែលបើកមុខជំនួញថ្មីៗ ។

ពិធីអាពាហ៍ពិពាហ៍

បើតាមព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់សម្តែងថា នៅពេលបុត្រធីតាចម្រើនវ័យ វឌ្ឍនាការចូលដល់យុវវ័យ គឺជាកាតព្វកិច្ចរបស់មាតាបិតា ស្វែងរកគូស្រករសមរម្យឱ្យបុត្រធីតា ។ ជាការពិត នេះមិនមែនទំនៀមទម្លាប់សម័យបច្ចុប្បន្ននៅក្នុងសង្គមទំនើប ប៉ុន្តែទោះបីយ៉ាងណាក៏ដោយ មាតាបិតាអាចគាំទ្រ នៅពេលដែលបុត្រធីតារបស់ពួកគេ ចាប់ផ្តើមស្វែងរកដៃគូសម្រាប់ខ្លួនគេផ្ទាល់ ។ នេះគួរតែជាឱកាសល្អបំផុតដើម្បីជួយពួកគេ មិនត្រឹមតែផ្នែកសម្ភារៈទេ ថែមទាំងផ្តល់ជំនួយនិងការណែនាំមិនសម្លែង នៅក្នុងជម្រើសដៃគូសមរម្យ ដើម្បី

ច្រៀសវាងរណ្តៅនៅក្នុងជីវិត ។ ប្រសិនបើបុត្រធីតាបានមកវត្តអារាមទៀងទាត់ ឱកាសទាំងឡាយគឺថាពួកគេអាចមានឱកាសចូលរួមជាមួយយុវជនអ្នកកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនាដទៃទៀត ដែលចែករំលែកជាមួយពួកគេនូវតម្លៃនិងអត្ថប្រយោជន៍សាសនាដូចគ្នា និងជាអ្នកអាចរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ជាមួយដៃគូល្អ ។

គេកត់សម្គាល់ឃើញថា ពុទ្ធសាសនិកជាច្រើននៅក្នុងប្រទេសនេះ ទំនងជាក្លែងករណីកិច្ចផ្នែកផ្លូវចិត្តរបស់ពួកគេ នៅពេលឱកាសសំខាន់បំផុតនិងអធិកអធមក្នុងជីវិតរបស់ពួកគេ ពោលគឺអាពាហ៍ពិពាហ៍របស់ពួកគេ ។ វាជាប្រពៃណីនៅក្នុងបណ្តាប្រទេសកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនា ក្នុងពិធីរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ និមន្តព្រះសង្ឃទៅកាន់គេហដ្ឋាន ដើម្បីជាជយមង្គល ។ នេះអាចប្រារព្ធធ្វើទាំងមុននិងក្រោយពិធីអាពាហ៍ពិពាហ៍ ជាធម្មតាប្រារព្ធធ្វើនៅគេហដ្ឋាន ។ គេសង្ឃឹមថា គូស្រករជាអ្នកកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនាទាំងអស់ បានបំពេញករណីកិច្ចរបស់ពួកគេក្នុងអាការៈបែបនេះ ពេលពួកគេរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ ។ ការប្រគេនផ្កាភ្ញី ធូប ទៀន ទាំងអស់នេះសុទ្ធតែចាំបាច់ត្រូវឱ្យមានក្នុងពិធីសូត្រមន្ត ដែលឪពុកម្តាយទាំងសងខាង និងសាច់សារលោហិតព្រមទាំងមិត្តភក្តិអាចអញ្ជើញឱ្យចូលរួមផងដែរ ។ ពិធីជយមង្គលបែបនេះ ដែលប្រារព្ធធ្វើនៅថ្ងៃនក្ខត្តបុក្ស ជាការរួមចំណែកផ្លូវចិត្តជាក់ច្បាស់ ដើម្បីទទួលបានជ័យជំនះ

ប្រែសម្រួលជាខេមរភាសា: ភិក្ខុ ព្រំ ស៊ីណា

សេចក្តីសុខសាន្ត និងសុភមង្គលសម្រាប់គូស្រករដែលទើបរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ ហើយថ្មីៗ ។

ការរំភើបភ្ញាក់ផ្អើលខ្លាំងតែម្យ៉ាង មិនមែនជាមូលដ្ឋានគ្រប់គ្រាន់ដើម្បី ទទួលបានអាពាហ៍ពិពាហ៍ជោគជ័យនោះទេ ដូច្នោះគេគួរផ្តល់ដំបូន្មានល្អៗដល់ យុវជនក្មេងៗ ដើម្បីឱ្យដឹងច្បាស់ថាមានជ្រុងនៃផ្លូវចិត្តរបស់កិច្ចការរបស់ពួក គេ មុននឹងធ្វើសច្ចាប្រណិធានចុងក្រោយ ។ នៅពេលគូស្រករចាប់ផ្តើមអាពាហ៍ ពិពាហ៍ ដោយរក្សាគោលប្រតិបត្តិផ្នែកសាសនា ពួកគេហាក់ដូចជាមានការ គោរពស្ថាប័នអាពាហ៍ពិពាហ៍កាន់តែខ្លាំងឡើង ហើយពួកគេជាធម្មតាងាកមក រកសាសនា ពេលមានភាពស្មុគស្មាញ ដើម្បីឱ្យបានរំសាយពីទុក្ខព្រួយ ។ បន្ទាប់ ពីមានអាពាហ៍ពិពាហ៍ប្រកបដោយសុភមង្គល គូស្រករមានវ័យនៅក្មេង គួរតែ ខិតខំធ្វើខ្លួនឱ្យទៅជាឪពុកម្តាយ ជាអ្នកកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនាដ៏ល្អ និងមាន ទំនួលខុសត្រូវចំពោះបុត្រធីតានៅថ្ងៃអនាគត ។

ពិធីបុណ្យសាសនា

ទោះបីពិធីបុណ្យ និងពិធីបុណ្យសាសនាមិនទទួលបានការនិយមចូលចិត្តពី បញ្ហាវន្ត ក៏យ៉ាងហោចណាស់ ការប្រារព្ធពិធីបែបនេះមានសារៈសំខាន់ ដើម្បី អភិវឌ្ឍនិងរក្សាទិដ្ឋភាពភក្តីភាពចំពោះសាសនា និងដើម្បីបង្កើតស្មារតីជំរុញ ទឹកចិត្តជនដ៏ច្រើន ។ ចំពោះមនុស្សជាច្រើន ការបណ្តុះភក្តីភាព គឺជំហានសំខាន់

ប្រែសម្រួលជាខេមរភាសា: ភិក្ខុ ព្រំ សុំណា

ទីមួយ ឆ្ពោះទៅកាន់បទពិសោធន៍នៃសាសនា ។ បើគ្មានរូបភាពភក្តីភាពនិង វប្បធម៌ ដែលភ្ជាប់ទៅនឹងព្រះពុទ្ធសាសនាទេ ពួកគេអាចលង់ទៅក្នុងជំនឿនិង ការគោរពដទៃទៀតមួយចំនួន ទោះបីជាពួកគេបានដឹងច្បាស់ថា ការគោរព បែបនោះ ឈានចូលទៅក្នុងជំនឿឆ្គង ឬជំនឿឯងឯង ។

ជាការចាំបាច់ណាស់ សម្រាប់បណ្តាសាសនាទាំងឡាយត្រូវមានពិធី បុណ្យសាសនាគ្មានការបង្ខិតបង្ខំ និងការគោរពបូជាសមហេតុសមផល សម្រាប់មនុស្ស ដើម្បីឱ្យពួកគេបង្ហាញនូវភក្តីភាពនិងអារម្មណ៍ផ្លូវចិត្តរបស់ពួក គេ ។ ភាគច្រើននៃពិធីខាងព្រះពុទ្ធសាសនា ជួយបណ្តុះឱ្យមានទម្លាប់ល្អនិង អារម្មណ៍វិជ្ជមានដល់សាសនិកទាំងឡាយ ដែលជាលទ្ធផលក្លាយជាចេះអត់ ឱនត្រាប្រណី ចេះគិតគូរដល់អ្នកដទៃ និងជាមនុស្សមានវប្បធម៌ ។ ជាមួយនឹង បញ្ញានិងអប្បមាទៈ (សេចក្តីមិនប្រមាទ) ការគោរពប្រតិបត្តិបែបប្រពៃណី ទាំងនេះហាក់ដូចជាពង្រឹងជំនឿរបស់ខ្លួន ដោយផ្ទុយពីផ្លូវបញ្ញាវន្តទាំងស្រុង ។ ព្រះពុទ្ធសាសនា បើគ្មានភក្តីភាពទេ អាចសោះកក្រោះដាច់តែឯង និងពុំទាក់ ទងនឹងការប្រតិបត្តិ ។

ប្រពៃណី ឬសាសនាដែលហាមប័ទពាល់

ជាតិសាសន៍ភាគច្រើន មានប្រពៃណីឬសាសនាដែលហាមប័ទពាល់ ផ្ទាល់ខ្លួន ។ នៅក្នុងប្រទេសម៉ាឡេស៊ី យើងប្រហែលជាមានច្រើនជាងមួយ ពី

ព្រោះក្រុមជនជាតិភាគតិចសំខាន់ៗបី មានជំនឿព្រលឹងនិយមផ្ទាល់ខ្លួន ហើយជំនឿនីមួយៗទទួលឥទ្ធិពលពីជំនឿដទៃៗទៀត។ ដោយសារអវិជ្ជា សេចក្តីភ័យខ្លាច និងជំនឿឆ្គង ក្រុមនីមួយៗមានទំនោរទទួលយកជំនឿនៃក្រុមដទៃទៀត ជាជាងសិក្សាជំនឿទាំងនោះប្រកបដោយហេតុផល ហើយចោទជំនឿទាំងនោះថាមិនទាក់ទងនឹងសម័យទំនើប។ ជាតួយ៉ាង សហគមន៍អាស៊ីភាគច្រើនមានជំនឿថា ពួកគេមិនត្រូវកាត់ក្រចកដៃទេបន្ទាប់ពីថ្ងៃលិច និងមិនត្រូវកក់សក់របស់ពួកគេ នៅថ្ងៃបានកំណត់ទុកណាមួយនៅក្នុងសប្តាហ៍ទេ។ មនុស្សមួយចំនួនគិតថា វាជាសំណាងអាក្រក់ដែលបានឃើញអ្នកបួសការសក់មុនឃើញអ្វីៗផ្សេងទៀតនៅពេលព្រឹក ចំណែកឯអ្នកដទៃទៀតនឹងមិនបោសសំអាតផ្ទះសំបែងរបស់ពួកគេបន្ទាប់ពីថ្ងៃលិច។ គេថែមទាំងជឿថា មិនល្អទេយូរសាច់នៅពេលយប់ ដោយភ័យខ្លាចថាវាអាចទាក់ទាញបិសាចអសុរកាយ។ ឪពុកម្តាយខ្លះ បានទូន្មានកូនចៅឱ្យពាក់គ្រឿងអលង្កាធ្វើពីលោហធាតុ ដើម្បីការពារខ្លោចព្រាយបិសាច។ មានអ្នកខ្លះទៀតជឿថា ឆ្កែលូ និងទីទុយយំនៅពេលយប់ អាចនាំឱ្យមានឧបទ្រព្យចង្រៃ សំណាងអាក្រក់ និងថាញាក់ភ្នែកឆ្គងគឺជាប្រផ្នូរអាក្រក់។ មនុស្សមួយចំនួនគិតថា រឿងរ៉ាវទាំងនេះជាបញ្ហាធ្ងន់ធ្ងរណាស់។ ប៉ុន្តែអ្នកទាំងឡាយណាមិនអើពើធ្វើមិនដឹង គឺអាចចៀសវាងផុតពីការភ័យខ្លាច និងការរំខានបៀតបៀន។

តើព្រះពុទ្ធសាសនាមានអាកប្បកិរិយាអ្វីខ្លះ ចំពោះជំនឿទាំងឡាយ បែបនេះ? តើការគិតសមហេតុផលបញ្ចប់ និងជំនឿឆ្លែងចាប់ផ្ដើមនៅកន្លែងណា? ជំនឿទាំងអស់នោះ ហាក់ដូចជាមានប្រភពចេញពីការភ័យខ្លាចរបស់យើង អំពីរឿងរ៉ាវ ឬបញ្ហាដែលយើងមិនដឹង។ ជួនកាល មានហេតុផលសមរម្យទទួលយកបានសម្រាប់ការរក្សាជំនឿទាំងនោះ។ ជាឧទាហរណ៍ វាពិតជាមិនគួរកាត់ក្រចកដែររបស់ខ្លួននៅពេលយប់ ពីព្រោះគេអាចកាត់ត្រូវដាច់ដៃរបស់ខ្លួន។ ដោយសារតែពពួកអសុរកាយមានជាប់ទំនាក់ទំនង ព្រះពុទ្ធទ្រង់បានសម្ដែងថា យើងបដិបត្តិមេត្តាធម៌ចំពោះសត្វលោកទាំងអស់ ទាំងអាចមើលឃើញនិងមិនអាចមើលឃើញ យើងមិនធ្វើឱ្យអ្នកមានទុក្ខទោស ដោយរស់នៅមានសុភវិនិច្ឆ័យ និងជឿលើអំណាចនៃព្រះធម៌ ឬសច្ចៈ ដែលព្រះពុទ្ធទ្រង់បានសម្ដែងបរិយាយ ហើយយើងធ្វើឱ្យចម្រើនសម្មាទិដ្ឋិ ដោយសិក្សាពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះអង្គ គ្មានអ្វីអាចធ្វើទុក្ខទោសដល់យើងឡើយ។ ជាថ្មីម្ដងទៀត នេះមានន័យថា យើងត្រូវតែអភិវឌ្ឍភក្ដីភាព និងជំនឿទំនុកចិត្តរបស់យើងចំពោះសាសនាដោយទៅវត្តអារាមឱ្យបានទៀតទាត់ និងដោយពិភាក្សាបញ្ហាមានប្រយោជន៍ជាមួយធម្មាចារ្យ ដើម្បីបង្កើនបន្ថែមចំណេះដឹងរបស់យើងអំពីព្រះធម៌។ វត្តអារាមត្រូវតែជាកន្លែងដែលគេអាចទទួលបានចំណេះដឹង និងការយល់ដឹងបន្ថែមទៀត ដើម្បីបោះបង់ចោលជំនឿឆ្លែង និង

ប្រែសម្រួលជាខេមរភាសា: ភិក្ខុ ព្រំ ស៊ីណា

បំបាត់សេចក្តីភ័យខ្លាចជ្រុលហួសហេតុនៅក្នុងចិត្តរបស់មនុស្សស្លូតត្រង់ ។

មន្តស្នេហ៍ និងអំពើអាបធូប

ជាការសាមញ្ញធម្មតា នៅក្នុងសហគមន៍ប្រជាជនអាស៊ីជាច្រើន ដែល ពួកគេគិតថា ពួកគេជាជនរងគ្រោះនៃអំពើអាបធូបនិងមន្តស្នេហ៍ នៅពេល ណា ដែលពួកគេជួបប្រទះការមិនសប្បាយចិត្តមួយចំនួននៅក្នុងជីវិតរបស់ពួក គេ ។ ការបង្ហាញប្រាប់ដ៏តិចតួចបំផុតដែលថារឿយៗ ពួកគេបែរជាវាត់ទៅរក អ្នកទាយហេតុការណ៍ អ្នកហោរាសាស្ត្រ គ្រូខ្មោច និងគ្រូអារក្ស ។ ពិតមែន ហើយ ការចិញ្ចឹមជីវិតរបស់អ្នកលក់មន្តអាគមនិងមន្តស្នេហ៍ទាំងនេះ ពីងផ្អែក លើការប្រាប់អតិថិជនរបស់ពួកគេថា អ្វីមួយខុស ឬថាខ្មោចព្រាយបិសាចបាន ចូលទៅក្នុងរូបនរណាម្នាក់ បង្កើតឱ្យកើតឡើងសំណាងអាក្រក់ដល់គ្រួសារ របស់ពួកគេ ។ អីចឹងហើយ គ្រូទាំងនោះប្រកាសថាអាចរារាំងខ្មោចព្រាយ បិសាចបាន ហើយទារប្រាក់មួយចំនួន ដោយសន្យាថាព្យាបាលឱ្យពួកគេ ។ ជា រឿយៗណាស់ មិនត្រឹមតែផលគឺថាជនរងគ្រោះមិនចេះសង្ស័យទាំងនេះបញ្ចប់ ត្រឹមតែអស់ប្រាក់កាសពីហោប៉ៅ ហើយជាលទ្ធផលគឺគ្មាននរណាម្នាក់បានយល់ ដឹងពីបទពិសោធន៍នោះទេ ។ ព្រះពុទ្ធសាសនាដែលកំពុងពេញនិយម មិនត្រូវ បានចែករំលែកដោយអំពើប្តឹងប្តឹងប្តឹងរបស់គ្រូពេទ្យ ផ្តេសផ្តាស ក្លែងក្លាយ និង អ្នកយោសនាអ្នកបញ្ឆោត អ្នកមួយចំនួនក្នុងចំណោមអ្នកទាំងនោះ ថែមទាំង

បានក្លែងបន្លំខ្លួនធ្វើជាព្រះសង្ឃ ដើម្បីរកប្រាក់កាសលៀនរបស់ពីជនរងគ្រោះ មិនចេះសង្ស័យ។ ប៉ុន្តែ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់បានប្រកាសថា ភាគច្រើននៃ គ្រោះកាចរបស់យើង បង្កើតឡើងជាចាំបាច់ដោយចិត្តមិនបរិសុទ្ធ មិនបានហ្នឹក ហាត់ ហើយមានតែតាមរយៈការព្យាយាម និងការយល់ដឹងរបស់យើងផ្ទាល់ ប៉ុណ្ណោះ ដែលនឹងអាចយកឈ្នះលើគ្រោះកាចទាំងនោះបាន ។

នៅក្នុងប្រទេសនេះ ជាពិសេសមានជំនឿបែបនេះច្រើនសន្លឹកសន្ធឹកសន្ធាប់ ណាស់។ មានច្រើនបែបនេះ ដោយសារតែជាតិសាសន៍សំខាន់ៗមិនមានជំនឿ ចំឡែកៗផ្ទាល់ខ្លួនរបស់គេ ហើយកើតមានការផ្លាស់ប្តូរគ្នាជាច្រើនសម្លេង អីចឹងហើយ នៅប្រទេសនេះបានអភិវឌ្ឍជំនឿស្រាប់ៗផ្សេងៗយ៉ាងធំសម្បើម ដែលជារបស់ប្រជាជនម៉ាឡេស៊ីតែមួយគត់ ។

ការព្យាបាលគ្រោះកាចប្រភេទណាមួយរបស់ព្រះពុទ្ធសាសនា គឺមាន លក្ខណៈវិទ្យាសាស្ត្រ ដូចទ្រឹស្តីវេជ្ជសាស្ត្រខាងវិកលចរិតសម័យបច្ចុប្បន្ន។ ការ ព្យាបាលនេះ មានសង្ខេបនៅក្នុងអរិយសច្ចៈទីពីរ (ហេតុនាំឱ្យមានសេចក្តី- ទុក្ខ) ។ មុននឹងយើងអាចរកការព្យាបាលគ្រោះកាច (**សំណាងពាក្យកំ សុខ- ភាពមិនធូ ការបាត់ចប់នរណាម្នាក់ឬអ្វីមួយផ្ទាល់ខ្លួន និងចេញគ្រួសារ**) យើងត្រូវតែរកឱ្យឃើញឫសគល់របស់វា។ យើងត្រូវតែពិនិត្យ ឱ្យបានសម ហេតុសមផលនូវអ្វីដែលកំពុងកើតឡើងដោយពិត និងយល់ដឹងថា មានតែ

យើងម្នាក់ៗឯងគត់អាចយកឈ្នះលើគ្រោះកាចចង្រៃនោះ ។ ប្រាកដហើយ ការសមាធិនឹងធ្វើចិត្តរឹងប៉ឹង ដើម្បីយល់ដឹងហេតុផលនៃបញ្ហា ឆ្ពោះទៅរកដំណោះស្រាយ ។ នៅក្នុងករណីមានជម្ងឺដង្កាត់ ចិត្តស្ងប់ជ្រួលធ្វើឱ្យមានឡើងការព្យាបាលមួយកាន់តែឆាប់ឡើង ។ ដោយការអង្វករ អំណាចអភិធម្មជាតិ (កម្លាំងក្រៅខ្លួន) ដើម្បីយកឈ្នះគ្រោះកាចមិនមែនជាដំណោះស្រាយសមរម្យដើម្បីបញ្ចប់សេចក្តីទុក្ខនោះទេ ។ យើងត្រូវតែជញ្ជឹងគិតដោយស្ងប់ស្ងាត់ថាគ្រោះកាចចង្រៃគឺជារបស់អ្នកទាំងអស់ ដែលកើតមកនៅលើពិភពលោកនេះ និងគិតថា អ្វីដែលកើតឡើងចំពោះយើង យើងត្រូវតែសង្កេតពិនិត្យមើលប្រកបដោយហេតុផល ធ្វើដូច្នោះយើងអាចរកឃើញដំណោះស្រាយសមហេតុសមផលមួយ ។ នេះមិនមែនស្ថិតនៅលើវាសនានោះទេ ពោលគឺវាបង្ហាញថា បុគ្គលម្នាក់ៗ ដោយប្រើសម្មាវាយាមៈ (សេចក្តីព្យាយាមត្រូវ) អាចបញ្ចៀសខ្លួនគេពីគ្រោះកាចចង្រៃបាន ។

រូបបដិមា ទិកមន្ត អំបោះមន្ត ត្រឡប់ចេតមន្ត និងវត្ថុស័ក្តិសិទ្ធិ

សង្គមមនុស្សជាទូទៅ ត្រូវបានទទួលការអប់រំកាន់តែប្រសើរក្នុងពេលបច្ចុប្បន្ននេះ ជាងនៅក្នុងអតីតកាល ប៉ុន្តែជំនួសឱ្យការរីកចម្រើនធំធេង ដែលសម្រេចបាននៅក្នុងវិស័យវិទ្យាសាស្ត្រ មនុស្សជាច្រើននៅតែរងគ្រោះ ពីសេចក្តីភ័យខ្លាច មន្ទិលសង្ស័យ និងអសន្តិសុខ ។ ហេតុផលជាបួសគល់នៃ

ប្រែសម្រួលជាខេមរភាសាៈ ភិក្ខុ ព្រំ ស៊ីណា

សភាពចិត្តទាំងនេះ កើតចេញមកពីអវិជ្ជា វិចិត្តិក្ខា និងតណ្ហា ។ ដោយសារតែ
អវិជ្ជា មិនដឹងពីការមិនកើតមានអត្តាត្តខ្លួនជានិរន្ត យើងជឿលើអាត្ម័ន ហើយ
ជំនឿនេះ បណ្តាលឱ្យមានតណ្ហា ។ យើងពោរពេញទៅដោយតណ្ហាមិនចេះស្តប់
ស្តល់ និងសេចក្តីភ័យខ្លាចពីការបាត់បង់អ្វីមួយដែលមានសព្វថ្ងៃ ។ យើងភ័យ
ខ្លាចថា យើងនឹងត្រូវគេធ្វើទុក្ខទោស និងភ័យខ្លាចថាយើងនឹងជួបប្រទះ
សំណាងមិនល្អ ។ ដូច្នេះ យើងធ្វើអ្វីខ្លះ? តាមសភាវគតិ យើងងាកទៅរកជំនឿ
ព្រលឹងនិយមអតីតរបស់យើង ហើយពឹងផ្អែកលើគ្រឿងវេទមន្តនិងវត្ថុស័ក្តិ-
សិទ្ធិដើម្បីការពារយើង ។ ព្រះពុទ្ធទ្រង់សម្តែងយ៉ាងច្បាស់ថា ឧបករណ៍ខាង
ក្រៅមិនខ្លាំងគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីការពារអ្នកទាំងឡាយណា ដែលមានចិត្តទន់
ខ្សោយ និងច្របូកច្របល់ ។ សន្តិសុខតែមួយគត់របស់យើង គឺត្រូវពឹងផ្អែកទៅ
លើចំណេះដឹងអំពីសច្ចៈរបស់យើង និងការយល់ដឹងអំពីធម្មជាតិពិតនៃអត្តាត្ត
ខ្លួនរបស់យើង ព្រមទាំងបាតុភូតផ្សេងៗទៀត ។ នៅពេលណាមួយយើងយល់
ដឹងថាគ្មានសភាវៈពិតនៅក្នុងអត្តាត្តខ្លួន ដែលអាចត្រូវបានទទួលទុក្ខទោស
ពេលនោះយើងផុតពីគ្រោះថ្នាក់និងជំនឿជាក់ក្នុងខ្លួន ។ គ្មានទុក្ខទោសណា
អាចបៀតបៀនអ្នកមិនមានសេចក្តីភ័យខ្លាច មិនអត្តទត្តបុគ្គល និងមិនមាន
មោហៈ សេចក្តីវង្វេងបានឡើយ ។

ទោះបីយ៉ាងណាក៏ដោយ វាមិនមានន័យថា ព្រះពុទ្ធសាសនាស្ថិតនៅសេស
 ការប្រើប្រាស់គ្រឿងឧបករណ៍សាសនា ដូចជា បន្តោងព្រះពុទ្ធរូប ដើម្បីផ្តល់ឱ្យ
 យើងនូវអារម្មណ៍មិនមានទុក្ខភ័យ ។ មហាបុរសជាច្រើនបានរកឃើញវត្ថុអាច
 រំសាយទុក្ខព្រួយ ផ្តល់ជាសុភាព ដោយជញ្ជីងគិតដោយយកចិត្តទុកដាក់ទៅ
 លើព្រះពុទ្ធរូបស្ងប់ស្ងៀម ។ នាយករដ្ឋមន្ត្រីទីមួយរបស់ឥណ្ឌាលោក **ណេរូ** បាន
 មានប្រសាសន៍ថា នៅពេលអង់គ្លេសបានដាក់គុកលោក ប្រភពតែមួយគត់
 ដែលផ្តល់ឱ្យលោកនោះជាសុខ គឺព្រះពុទ្ធរូបតូចមួយ ដែលគាត់យកទៅជាមួយ
 គាត់ ។ ពិតមែនហើយ រូបបដិមាខ្លួនឯងមិនមានកម្លាំងអំណាចមន្តអាគមអ្វី
 ទេ ។ ប៉ុន្តែ អ្វីដែលបដិមាតំណាងឱ្យ គឺព្រះពុទ្ធគុណដ៏ធំធេង ដែលព្រះអង្គគង់
 នៅយ៉ាងស្ងប់ស្ងៀម និងមិនធ្វើឱ្យប៉ះពាល់បានដោយការប្រហារដែលសត្រូវ
 ធ្វើមកលើព្រះអង្គ ហើយព្រះពុទ្ធបដិមាជានិមិត្តរូបដែលរំលឹកលោក ណេរូ អំពី
 កម្លាំងរបស់គាត់ផ្ទាល់ ហើយកម្លាំងនេះអាចប្រឈមមុខតទល់ជាមួយភាពមិន
 អនុគ្រោះយ៉ាងស្ងប់ស្ងៀម ។ យើងក៏អាចយកព្រះពុទ្ធរូប ឬអក្សរចារឹកនៃព្រះ
 សូត្រទៅតាមខ្លួនផងដែរ ដើម្បីឱ្យយើងមានជំនឿចិត្ត ។ ព្រះសូត្រជាច្រើន
 បញ្ចប់ដោយការសុំសេចក្តីសុខថា **“ដោយកិរិយាពោលនូវពាក្យសច្ចៈ
 នេះ សូមស័យបន្តលកើតមានជល់ខ្ញុំ”** ឬ **“សូមសិរស្តស្តីទាំង
 ឡាយ ចូរមានជល់ខ្ញុំ”** ។ នេះបង្ហាញថា ជាពុទ្ធសាសនិកមិនជឿទៅលើ

កម្លាំងអំណាចព្រលឹងនិយមរបស់ព្រះពុទ្ធបដិមា ឬវត្ថុស័ក្តិសិទ្ធិនោះទេ ប៉ុន្តែវត្ថុទាំងនោះចាត់ទុកថាជាជំនួយប៉ុណ្ណោះ ដែលអាចជួយយើងឱ្យទទួលបានជំនឿចិត្តនៅក្នុងខ្លួនរបស់យើង ។

ដូចគ្នានេះដែរ ពុទ្ធសាសនិកខ្លះក៏បានទៅវត្តអារាមផងដែរ ដើម្បីយកទឹកមន្តនិងខ្សែអំបោះដែលបានសូត្រព្រះសូត្រដាក់ ប្រកបដោយសមាធិដ៏ធំ ។ ទាំងនេះក៏ផ្តល់កម្លាំងនិងទំនុកចិត្តបែបចិត្តសាស្ត្រផងដែរ ទៅឱ្យអ្នកប្រើប្រាស់ពីព្រោះវត្ថុទាំងនោះរំលឹកគេអំពីសច្ចៈ ដែលព្រះសូត្រត្រូវបានបន្លឺសូរតាមមាត់ហើយនិងសច្ចៈនោះរំលឹកឡើងវិញពីឱវាទរបស់ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ។

ជម្ងឺ

ថ្មីៗនេះ មានការរិះគន់ជាច្រើន ចោទប្រកាន់មេដឹកនាំព្រះពុទ្ធសាសនាថាមេដឹកនាំទាំងនោះ ហាក់ដូចជាមិនយកចិត្តទុកដាក់ដល់អ្នកទាំងឡាយណាដែលមានជម្ងឺ។ បណ្តាអ្នករិះគន់ទាំងឡាយបង្ហាញប្រាប់ថា សាវ័កនៃសាសនាដទៃទៀតពិតជាបានធ្វើដំណើរពីមន្ទីរពេទ្យមួយទៅកាន់មន្ទីរពេទ្យមួយ ដើម្បីជួយសម្រាលទុក្ខអ្នកជម្ងឺសម្រាកព្យាបាលនៅមន្ទីរពេទ្យ។ ក្តីកង្វល់ដល់អ្នកជម្ងឺបែបនេះ គឺជាអ្វីមួយដែលគួរឱ្យសរសើរដោយពិត។ នៅក្នុងប្រទេសអ្នកកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនា ឧបាសកនិមន្តព្រះសង្ឃទៅសួរសុខទុក្ខអ្នកជម្ងឺ ហើយព្រះសង្ឃលើសពីមានបំណងផ្តល់នូវការជួយសង្គ្រោះ ចំពោះការគោរពនេះទៅ

ប្រែសម្រួលជាខេមរភាសា: ភិក្ខុ ព្រំ ស៊ីណា

ទៀត។ តាមពិតព្រះសង្ឃមានចំណេះវិជ្ជា ដែលចេះថ្នឹកខាងផ្នាំបុរាណ ជា រឿយៗ គេសុំការជួយសង្គ្រោះ ហើយព្រះសង្ឃថែមទាំងផ្តល់ការជួយសង្គ្រោះ ដោយស្ម័គ្រចិត្ត ។

ដោយសារតែពុទ្ធសាសនិកជាច្រើន មិនថ្នឹកនៅក្នុងសាសនារបស់ខ្លួន ទប់ទល់នឹងស្ម័គ្រចិត្តរបស់អ្នកកាន់សាសនាដទៃ ភាពមិនចាប់អារម្មណ៍បែប នេះ គ្រាន់តែអាចឱ្យអ្នកកាន់សាសនាដទៃទាញយកប្រយោជន៍ពីស្ថានភាព ដើម្បីធ្វើឱ្យពួកគេផ្លាស់សាសនា។ អ្នកកាន់សាសនាដទៃ ថែមទាំងបានទៅធ្វើ ការសន្យាជួយសង្គ្រោះយ៉ាងសន្ធឹក ដោយបំភ័យជនរងគ្រោះរបស់ពួកគេ ដោយពាក្យគម្រាមកំហែងថាធ្លាក់នរក ហើយតាមមធ្យោបាយនេះទទួលបាន អ្នកផ្លាស់សាសនា។ ព្រះសង្ឃពុទ្ធសាសនា មិនចង់ធ្វើអំពើបែបនេះទេ។ ទោះ បីយ៉ាងណាក៏ដោយ ពេលគេនិមន្ត ព្រះសង្ឃនឹងនិមន្តដោយសុខចិត្តតាម សមាជិកគ្រួសារនិងមិត្តភក្តិជិតស្និទ្ធ ទៅសួរសុខទុក្ខអ្នកជម្ងឺ មិនត្រឹមតែនៅ ក្នុងមន្ទីរពេទ្យទេ ថែមទាំងនៅផ្ទះទៀតផង។

ជម្ងឺគឺជាចំណែកមួយសំខាន់នៃជីវិតប្រចាំថ្ងៃរបស់យើងនៅក្នុងពិភព- លោកនេះ ហើយយើងគួរតែគ្រប់គ្រងវាដោយសម្រួល។ ទោះបីយ៉ាងណាក៏ ដោយ នៅក្នុងព្រឹត្តិការណ៍មានជម្ងឺដង្កាត់កើតមានដល់បុគ្គលណាម្នាក់ គេគួរ តែវាងវៃ ក្រៅអំពីសម្រាកព្យាបាលដោយឱសថទំនើប គួរតែនិមន្តព្រះសង្ឃ

ប្រារព្ធពិធីប្រោះព្រំជ័យមង្គលតាមបែបសាសនា ដើម្បីឱ្យអ្នកជម្ងឺធូរស្បើយ ឆាប់រហ័ស ។ នៅពេលទទួលបានបណ្តុំចិត្តសមរម្យ ការប្រារព្ធពិធីបែបនេះ នឹងប្រើការគ្របដណ្តប់ផ្នែកអារម្មណ៍ស្មារតី និងចិត្តសាស្ត្រយ៉ាងច្រើនសន្ធឹក សន្ធាប់ទៅលើអ្នកជម្ងឺ ។ ហេតុដូច្នេះនេះ ជួយបង្កើនល្បឿនការធូរស្បើយជម្ងឺ របស់គាត់ ។ ជាពិសេស នៅពេលជម្ងឺកើតមានរួមទាំងមានឥរិយាបថផ្លូវចិត្ត របស់អ្នកជម្ងឺ ការប្រារព្ធពិធីរបស់ព្រះសង្ឃ នឹងអាចកាន់តែមានប្រយោជន៍ បំផុត ។ នៅក្នុងតួយ៉ាងដែលជំនឿជឿថា ជម្ងឺត្រូវបានបង្កឡើងដោយឥទ្ធិពល ខាងក្រៅមិនល្អមួយចំនួន ឬបិសាចអសុរកាយ ពិធីប្រោះព្រំជ័យមង្គលតាម បែបសាសនា បង្កើតឥរិយាបថចិត្តសាស្ត្រដ៏ល្អ ដែលជាផលអាចសាយភាយ ការរញ្ជួយញ័រមានគុណប្រយោជន៍នៅក្នុងរាងកាយ ដើម្បីជម្រុញការធូរ ស្បើយឆាប់រហ័ស ។ ទោះបីយ៉ាងណាក៏ដោយ ដូចអ្នកកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនា ប្រកបដោយការយោគយល់ យើងមិនគួរធ្វើឱ្យខ្លួនយើងចុះចាញ់ជំនឿដែល មានការភាន់ច្រឡំដែលថា បិសាចអសុរកាយគឺជាបុព្វហេតុតែមួយគត់ បណ្តាលឱ្យកើតជម្ងឺរបស់យើង ។ ព្រះពុទ្ធឱវាទ ÷ **“លេនណាកំនោយ អ្នក ទាំងឡាយមានជម្ងឺផ្លូវកាយ ម្លូរអ្នកទាំងឡាយកុំបណ្តាលឱ្យមិច្ឆាចរស់អ្នកទាំង ឡាយលឺវាឆ្ងាយវង់”** គឺពិតជាមានលក្ខណៈពិតតាមសភាវៈពិត ។ បើតាម ពុទ្ធឱវាទនេះ យើងត្រូវប្រើប្រាជ្ញាស្មារតីនិងសុភវិនិច្ឆ័យរបស់យើងដើម្បីស្វែង

រកការប្រុងប្រយ័ត្នផ្នែកវេជ្ជសាស្ត្រសមរម្យដើម្បីព្យាបាលជម្ងឺរបស់យើង ជា
ជាងធ្វើឱ្យខ្លួនយើងបង្កោនទៅរកជំនឿអភិធម្មជាតិជាអ្នកបង្កើតឱ្យមានជម្ងឺ ។

ការស្លាប់

មានសេចក្តីរំពឹងថា មនុស្សគឺអាចស្លាប់និងស្លាប់ ។ ទោះបីយ៉ាងណាក៏
ដោយ មនុស្សមួយចំនួនធំអាចទទួលយកការបំបែក ឬសេចក្តីភ័យខ្លាចអំពីអ្វី
ដែលកើតឡើងបន្ទាប់ពីការស្លាប់ ។

មានសេចក្តីងងឹតងងល់ច្រើនសន្លឹកសន្លាប់ណាស់ កើតមានក្នុងសន្តាន
អ្នកកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនាទាក់ទងនឹងការស្លាប់ថា មនុស្សថែមទាំងផ្លាស់ប្តូរ
សាសនា ធ្វើដូច្នោះគេអាចទទួលបានពិធីបុណ្យបូជាសព "សមរម្យ" ដើម្បីធានា
បានថានឹងបានឋានសួគ៌តាមផ្លូវកាត់ ។ គេដឹងថា គ្រួសារទាំងឡាយត្រូវបាន
កាត់ផ្តាច់បំបែកចេញ ពីព្រោះបុត្រធីតាដែលកាន់សាសនាមួយ របស់សហគមន៍
ផ្លាស់ប្តូរសាសនា មាតាបិតាដែលកំពុងមានជម្ងឺធ្ងន់ធ្ងរនៅលើគ្រែ ។ បុត្រធីតា
អ្នកកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនាមួយចំនួន មិនអាចធ្វើអ្វីមួយបានទេ ពីព្រោះពួកគេ
មិនបានរៀនសូត្រពីអ្វីត្រូវធ្វើក្នុងឋានៈជាពុទ្ធសាសនិកពិតប្រាកដ ។ ហេតុនេះ
វាមានសារៈសំខាន់ណាស់ សម្រាប់មាតាបិតាអ្នកកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនា ត្រូវ
ប្រាប់ពីគោលបំណងប្រាថ្នារបស់ពួកគាត់ ឱ្យបុត្រធីតាបានដឹងច្បាស់លាស់

និងបង្រៀនបុត្រធីតានូវអ្វីដែលត្រូវធ្វើក្នុងឋានៈជាពុទ្ធសាសនិក នៅក្នុងព្រឹត្ត-
ការណ៍នៃមរណភាពរបស់ពួកគាត់។ ប្រជាជនអរិជ្ជាជាច្រើន មានប្រពៃណី
ដែលហាមប៉ះពាល់ប្រឆាំងនឹងមរណភាព ហើយមិនចូលចិត្តចូលរួមពិធីបុណ្យ
សព ដោយគិតថាវានឹងនាំឱ្យមានសំណាងមិនល្អដល់ខ្លួនពួកគេ។

ក្មេងៗត្រូវរៀនពីមនុស្សវ័យជំទង់ថា ការស្លាប់គឺជាផ្នែកធម្មជាតិមួយ
នៃការកើត។ ពួកគេត្រូវរៀនកុំភ័យខ្លាចការមឈូស និងសាកសពខុសពី
ធម្មតា។ ពួកគេត្រូវដឹងពីអ្វីដែលប្រកបដោយសុភវិនិច្ឆ័យ ត្រូវធ្វើនៅឯពិធី
បុណ្យសព។ ប្រសិនបើប្រការនេះមិនបានធ្វើ ហើយនៅពេលមរណភាព (ការ
ស្លាប់) កើតមានឡើងយុវវ័យក្មេងៗ និងមានការខាតបង់និងស្ថិតនៅក្រោម
ការប្រោសប្រណីរបស់អ្នកកាន់សាសនាគ្មានសីលធម៌ ដែលជាអ្នកប្រើប្រាស់
ឱកាសនេះដើម្បីធ្វើឱ្យពួកគេផ្លាស់ប្តូរនូវជំនឿ ឬឱ្យពួកគេចំណាយប្រាក់កាស
ច្រើនសន្លឹកសន្ធឹកទៅលើការប្រារព្ធពិធីខុសនិងគ្មានប្រយោជន៍។

ដំបូង យើងត្រូវយល់ដឹងពីឥរិយាបថអ្នកកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនាចំពោះ
ការស្លាប់។ តាមបែបវិទ្យាសាស្ត្រនិយាយថា "ជីវិត" គឺជាការកើតនិងរលត់
បន្តគ្នាឥតឈប់ឈរ។ កោសិកានៅក្នុងសាព៌ងកាយរបស់យើងកំពុងស្លាប់ឥត
ឈប់ឈរ និងជំនួសមកវិញដោយកោសិកាថ្មីៗ។ ព្រោះហេតុនេះ ការកើត និង
ការស្លាប់ប្រព្រឹត្តទៅគ្រប់ៗខណៈ។ បាតុភូតនៃការស្លាប់គឺគ្រាន់តែជាការ

បញ្ចប់បែបរឿងល្ខោននៃការកើតជាបន្តបន្ទាប់តែប៉ុណ្ណោះ ។ ប៉ុន្តែ ទីបញ្ចប់មិន
 ឡើងទាត់នោះទេ (អនិច្ចំ) ។ តាមពិតដំណើរការបន្ទាប់មួយក្រោយសេចក្តី
 ស្លាប់ ការកើតកើតមានឡើង ។ ដូច្នោះនៅក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា ការស្លាប់មិន
 ហៅថាការសម្រាកខាងក្រៅខ្លួន ដើម្បីស្ថិតនៅក្នុងទ្រង់នៃអាទិទេពបង្កើត
 លោកនោះទេ ប៉ុន្តែជាការបន្តនៃការកើតនៅក្នុងទម្រង់មួយផ្សេងទៀត ។
 ដូច្នោះ គ្មានការចាំបាច់ណាមួយត្រូវខ្លាចការស្លាប់នោះទេ ។ នៅក្នុងទស្សនៈ
 ទាក់ទងនឹងបញ្ហានេះ ព្រះពុទ្ធទ្រង់មិនបានដាក់បញ្ញត្តិលើពិធីបុណ្យតាមបែប
 សាសនាជាក់លាក់ណាមួយទេ ទាក់ទងការយកសាកសពទៅបូជា ។ គេគួរ
 រំកិលផ្លាស់ទីសាកសពមនុស្សស្លាប់ដោយកិត្តិយស ហើយគេគួរតែប្រព្រឹត្តសម
 រម្យ ក្រៅពីការគោរពដើម្បីជាការរំលឹកទៅលើអ្វីដែលអ្នកដែលបានស្លាប់បាន
 ធ្វើនៅពេលគាត់នៅរស់ ។ ទង្វើក្នុងអតីតកាលរបស់គាត់ (កម្ម) នឹងកំណត់នូវ
 អ្វីដែលជីវិតអនាគតរបស់គាត់ត្រូវទទួល ។

យើងត្រូវមានកតញ្ញតាម ដឹងគុណចំពោះទង្វើអ្វីក៏ដោយដែលអ្នក
 ដែលបានស្លាប់ទៅ បានធ្វើចំពោះយើងនៅក្នុងកាលកន្លងទៅ ។ សេចក្តីទុក្ខ
 សោកកើតមាននៅក្នុងចិត្តរបស់យើង ពីព្រោះនរណាម្នាក់ដែលយើងស្រឡាញ់
 បានធ្វើដំណើរចេញចាកពីយើង (ស្លាប់) ។ នៅពេលយើងជួបជុំគ្នានៅជុំវិញ
 សាកសពនៃអ្នកដែលយើងស្រឡាញ់ ជាមិត្តភ័ក្តិ និងជាសាច់ញាតិ យើងឃើញ

ធូរស្បើយនៅក្នុងក្រុមនៃអ្នកដទៃទៀត ដែលចែករំលែកទុក្ខព្រួយសាមញ្ញ របស់យើង និងជាអ្នកផ្តល់ការគាំទ្រសីលធម៌ដល់យើង នៅពេលយើងមាន សេចក្តីទុក្ខសោក ។ ពិធីបុណ្យតាមវប្បធម៌ខុសៗគ្នា ដែលយើងប្រារព្ធធ្វើមាន ប្រយោជន៍ណាស់ ពីព្រោះជួយឱ្យយើងរំសាយនូវសេចក្តីទុក្ខព្រួយតិចទៅ ។

ការវះកាត់ពិនិត្យសាកសព

សម័យបច្ចុប្បន្ននេះ នៅក្នុងករណីទាំងឡាយដែលការស្លាប់បានកើត ឡើងនៅក្នុងកាលៈទេសៈពិសេសជាចាំបាច់ត្រូវធ្វើការស៊ើបអង្កេតបន្ថែម វា បានក្លាយជាកិច្ចការសាមញ្ញ សម្រាប់មន្ទីរពេទ្យត្រូវធ្វើការវះកាត់ពិនិត្យសាក សពនៃអ្នកដែលបានស្លាប់ ដើម្បីអះអាងបញ្ជាក់ពីដើមហេតុនៃការស្លាប់ ។ ជួន កាល សាច់ញាតិជំទាស់មិនឱ្យធ្វើបែបនេះ ដោយគិតថាវាជាការប្រមាថ ដែល ត្រូវវះកាត់ឬធ្វើឱ្យខូចសាកសព ដែលគេចាត់ទុកថាជាពិសិដ្ឋវត្ថុ (វត្ថុដែលគេ គោរព) ។ បើនិយាយចំពោះពុទ្ធសាសនិក គួរតែគ្មានហេតុផលសាសនាដែល ត្រូវជំទាស់នឹងការវះកាត់នេះនោះទេ ។ តាមពិត ប្រសិនបើការវះកាត់ពិនិត្យ សាកសពអាចជួយអ្នកដែលរស់នៅដោយផ្តល់ឱ្យសមាជិក ដែលអាជីពខាង វេជ្ជសាស្ត្រជាមួយនឹងព័ត៌មានបន្ថែមទៀត អាចជួយពួកគេអាចព្យាបាលជម្ងឺ គេគួរតែគិតថាវាជាអំពើបុណ្យមួយផ្នែកដែរ ។ ដូចដែលបានពោលមកពីខាង ដើម រូបរាងកាយគឺគ្មានអ្វីក្រៃលែងជាងការផ្សំបញ្ចូលគ្នានៃធាតុទាំងឡាយ

ប្រែសម្រួលជាខេមរភាសា: ភិក្ខុ ព្រំ ស៊ីណា

(មហាក្សត្រប្រដាប់) ដែលនឹងត្រូវបំបែកជាបំណែកតូចៗទៅវិញនៅពេលស្លាប់ ។ ដូច្នោះ គ្មានហេតុផលអ្វីត្រូវជឿថា ព្រលឹងវិញ្ញាណនៃអ្នកដែលស្លាប់ទៅនឹងអាក់អនចិត្ត ប្រសិនបើរាងកាយត្រូវបានគេប្រើប្រាស់ក្នុងគោលបំណងវិទ្យាសាស្ត្រ ។ គេអាចធានាឱ្យយើងផ្សេងទៀតថា បណ្តារវៃជួបល្អិតនិងអ្នកជំនួយការរវៃជួសាស្ត្រទាំងឡាយ មានទំនួលខុសត្រូវខ្ពស់ និងក្រមសីលធម៌វិជ្ជាជីវៈហើយពួកគេចាប់កាន់សាកសពដោយសេចក្តីគោរពសម្លឹងមក្រែលែង ដែលជាកាតព្វកិច្ចរបស់គ្រូពេទ្យ ដូច្នោះសាច់ញាតិមិនចាំបាច់ព្រួយបារម្ភជ្រុលហួសហេតុអំពីបញ្ហានេះទេ ។ មានមនុស្សមួយចំនួនស្ទើរតែប្តេជ្ញាថានឹងបរិច្ចាគសាកសពរបស់ពួកគេ បន្ទាប់ពីគេស្លាប់ទៅមន្ទីរពេទ្យ សម្រាប់ឱ្យនិស្សិតផ្នែកវេជ្ជសាស្ត្រសិក្សាកាយវិភាគវិទ្យា ។

នៅក្នុងទំនាក់ទំនងនេះ គេចាត់ទុកថាជាអំពើនៃការបំពេញបុណ្យដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់បំផុតសម្រាប់ពុទ្ធសាសនិក ក្នុងការបរិច្ចាគផ្នែកនៃរាងកាយរបស់ពួកគេបន្ទាប់ពីស្លាប់ ដូច្នោះអ្នកដទៃអាចទទួលបានផលប្រយោជន៍ពីពួកគេ ។ នៅក្នុងអតីតជាតិ ព្រះពុទ្ធទ្រង់បានបរិច្ចាគរាងកាយរបស់ព្រះអង្គផ្ទាល់ ដើម្បីជាគុណប្រយោជន៍ដល់អ្នកដទៃ ។ ព្រះអង្គបានឱ្យព្រះនេត្រ ព្រះលោហិត និងសាច់ស្រស់របស់ព្រះអង្គ ហើយនៅក្នុងឱកាសមួយព្រះអង្គបានបូជារាងកាយទាំងមូលរបស់ព្រះអង្គ ដើម្បីជួយសង្គ្រោះជីវិតជនដទៃទៀត ។ ព្រះអង្គយល់

ជាក់ច្បាស់អំពីបញ្ហានេះ ពោលគឺការបរិច្ចាគសិរិរាងសម្រាប់ជាគុណប្រយោជន៍ ដល់អ្នកដទៃ នាំមកនូវអំពើបុណ្យដ៏ធំធេង និងត្រូវបានគេលើកទឹកចិត្តយ៉ាង ខ្លាំង ។

ពិធីបុណ្យសព

នៅក្នុងបណ្តាសង្គមមានវប្បធម៌និងអារ្យធម៌រីកចម្រើនពិធីបុណ្យសព ត្រូវបានគេចាត់ទុកថាជាពិធីដ៏សោកសៅនិងឱឡារិក ។ ពិធីបុណ្យសពគួរតែជា ពិធីឱឡារិក ហើយគេគួរប្រារព្ធធ្វើឱ្យបានសមស្រប ដូចនៅក្នុងសង្គមមាន អារ្យធម៌រីកចម្រើន ។

មានអបិយជំនឿ ដែលបានផ្សព្វផ្សាយពាសពេញមួយក្នុងចំណោម ប្រជាជនមួយចំនួនដែលថា វាជាសំណាងអាក្រក់ដែលនាំយកសាកសពមកចូល ក្នុងគេហដ្ឋាន ប្រសិនបើមនុស្សម្នាក់បានស្លាប់នៅក្នុងទីដទៃ ។ យើងត្រូវបាន គេចងភ្ជាប់ឱ្យបង្ហាញការគោរពរបស់យើង ចំពោះការធ្វើឱ្យនឹកឃើញឡើងវិញ នូវបុគ្គលដែលបានស្លាប់ទៅហើយ ដើម្បីប្រព្រឹត្តចំពោះសាកសពដោយការ គោរពសមរម្យដោយផ្តល់ឱ្យដល់សាកសពនូវការបូជាសមរម្យមួយ ។ ទោះបី សាកសពត្រូវបាននាំយកមកគេហដ្ឋាន ឬមិននាំយកមកក៏ដោយ អាស្រ័យលើ អ្វីដែលងាយស្រួលបំផុតសម្រាប់សមាជិកគ្រួសារនៃសព ។ នៅក្នុងទំនាក់ទំនង នេះ យើងគប្បីពោលផងដែរថា គួរតែគ្មានការភ័យខ្លាច ឬប្រពៃណីហាមប៉ះ

ប្រែសម្រួលជាខេមរភាសា: ភិក្ខុ ព្រំ ស៊ីណា

ពាល់ ដោយគោរពការចាប់កាន់សាកសពអ្នកស្លាប់ដោយដៃ ។ មនុស្សមួយ
 ចំនួនភ័យខ្លាចមិនហ៊ានប៉ះសាកសព ដោយគិតថាពួកគេអាចត្រូវបានប្រឈម
 មុខជាមួយ "សំណាងអាក្រក់" ។ ប្រសិនបើប្រការនេះជាការពិត វេជ្ជបណ្ឌិត
 និងគិលានុប្បដ្ឋាកគិលានុប្បដ្ឋាយិកា គួរជាមនុស្សគួរឱ្យអាណោចអធម៍បំផុត
 លើលោកនេះ ។ បើយើងពិតជាមានបំណងចង់លើកតម្កើងការធ្វើឱ្យនឹកឃើញ
 ឡើងវិញនូវបុគ្គលដែលបានស្លាប់របស់យើង យើងគួរតែផ្ដោតទឹក និងប្តូរ
 សំលៀកបំពាក់ថ្មីដល់សាកសព និងមិនទុកសាកសពឱ្យអ្នកដទៃនៃក្រុមហ៊ុនស៊ី
 ឈ្នួលកប់ខ្មោច ធ្វើជំនួសយើងឡើង ។ ចូរចងចាំថា អបិយជំនឿ អវិជ្ជា និង
 សេចក្ដីភ័យខ្លាចមិនសមហេតុសមផល នាំមកនូវសំណាងមិនល្អច្រើនជាង
 កតញ្ញតា សេចក្ដីស្រឡាញ់ និងភាពរីករាយ ។

ផ្ទុយពីជំនឿពេញនិយម ពិធីបុណ្យសពដែលអ៊ូអរអីកធីក ធំដុំ និង
 ពេលខ្លះសម្លែងហួសហេតុឬធំសម្បើម ដែលចំណាយប្រាក់កាសរាប់ពាន់ដុល្លា
 ទៅលើវត្ថុមិនចាំបាច់ និងដែលជារឿយៗត្រូវបានចាត់ថាជា "ពិធីបុណ្យរបស់
 ពុទ្ធសាសនិក" ធម្មតា តាមពិត មិនមែនជាពិធីបុណ្យរបស់ពុទ្ធសាសនិកទាល់តែ
 សោះ ។ វាជាការភាន់ច្រឡំទាំងស្រុង ក្នុងការចូលរួមពិធីបុណ្យទាំងអស់នេះ
 ជាមួយព្រះពុទ្ធសាសនា ។ ពិធីទាំងនោះគ្រាន់តែជានិរន្តរកម្ម (ការធ្វើឱ្យនៅ
 មានជាប់រហូត) នៃទំនៀមទម្លាប់និងប្រពៃណីដែលមានតាំងពីបុរាណ បាន

ទុកឱ្យបន្តពិជំនាន់មុន ដែលគេកំពុងកាន់ដោយងងឹតងងល់។ នៅពេលមើល ឃើញពិធីបុណ្យសពបែបនេះ ប្រជាជននៃជំនឿផ្សេង តែងតែមានចម្ងល់ថា តើ អ្វីដែលពួកគេកំពុងឃើញគឺជាដំណើរការប្រារព្ធពិធីបុណ្យសប្បាយរីករាយ ឬ ពិធីបុណ្យសពឱឡារិក ។

ជាញឹកញាប់ណាស់ គេតែងតែប្រគុំតន្ត្រីសម្លេងខ្លាំងៗនៃតន្ត្រីឱឡារិក អំឡុងពេលដំណើរការពិធីបុណ្យសព។ ហេតុនេះ គេគួរអាចទទួលបានការ ចាប់អារម្មណ៍ថា ពិធីត្រូវបានរៀបចំច្រើនតែបង្ហាញទៅខាងក្រៅ នៃភាព សម្បូរណ៍ទ្រព្យធនស្តុកស្តម្ភ ជាជាងដើម្បីបង្ហាញសេចក្តីទុក្ខសោកពិតឥតក្លែង ក្លាយនិងការគោរពចំពោះអ្នកដែលស្លាប់ទៅ។ ទោះបីព្រះពុទ្ធសាសនាមិន ប្រឆាំងជំទាស់នឹងការធ្វើឱ្យមានជាប់នៅរហូតនូវពិធីបុណ្យបែបប្រពៃណី ដូច ដែលតាំងពីយូរណាស់មកហើយ ដែលពិធីទាំងនោះមិនជំទាស់ប្រឆាំងនឹង ពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះពុទ្ធ គឺគេមានអារម្មណ៍ថា ពិធីបុណ្យខាតពេល វេលា មិនផ្តល់ផលចំណេញ (មិនសន្សំសំចៃ) និងមិនចាំបាច់ ដែលមិនផ្តល់ ប្រយោជន៍ដល់អ្នកដែលស្លាប់ទៅ ទាំងអ្នកដែលនៅរស់ គួរជាពិធីធ្វើឱ្យអស់ ជំនឿនិងត្រូវលះបង់ចោលទាំងស្រុង។ ជាតួយ៉ាង ការប្រារព្ធធ្វើជាប្រពៃណី នៃការដុតក្រដាសប្រាក់ ក្រដាសមាសក្រដាសប្រាក់ និងផ្ទះក្រដាសនិមិត្តរូប ដែលរៀបចំឡើងដោយអះអាងថា សម្រាប់ជាប្រយោជន៍ដល់អ្នកដែលស្លាប់

ប្រែសម្រួលជាខេមរភាសា: ភិក្ខុ ព្រំ ស៊ីណា

ទៅ ដើម្បីប្រើប្រាស់នៅក្នុងជីវិតក្នុងបរលោក ពោលគឺលោកខាងនាយ គឺពិតជាមិនមែនជាការប្រារព្ធរបស់ពុទ្ធសាសនិកនោះឡើយ ។ ទោះបីយ៉ាងណាក៏ដោយ ប្រសិនបើវាជួយគេប្រកបដោយចិត្តសាស្ត្រ ដើម្បីធ្វើឱ្យតិចទៅនូវសេចក្តីសោកសង្រេងរបស់គេ ដោយធ្វើឱ្យគេគិតថា គេកំពុងធ្វើអ្វីៗជាប្រយោជន៍ដល់អ្នកដែលស្លាប់ទៅ វាមិនមានទុក្ខទោស ប៉ុន្តែយ៉ាងណាក៏ដោយ គេមិនគួរប្រកាន់តឹងឬជឿថា វាអាចជួយអ្នកដែលស្លាប់ទៅតាមមធ្យោបាយណាមួយនោះឡើយ ។

ព្រះពុទ្ធសាសនាមិនប្រឆាំងជំទាស់នឹងសហគមន៍ផ្សេងៗ ដែលប្រារព្ធពិធីបុណ្យសពខុសៗគ្នា ដែលស័ក្តិសមសម្រាប់តំបន់នីមួយៗនិងពេលវេលា ។ ប៉ុន្តែរឿងដែលសំខាន់បំផុតគឺថា ពួកវាត្រូវតែទទួលយកបាននិងអនុវត្តជាវប្បធម៌ប្រពៃណី ។ ពិធីបុណ្យដែលភ្ជាប់នឹងពិធីបុណ្យសពបែបពុទ្ធសាសនា គួរតែជាពិធីបុណ្យសាមញ្ញធម្មតា ឱឡារិក ផ្តល់កិត្តិយស និងមានអត្ថន័យ ។ នៅក្នុងប្រទេសជាច្រើន គេនិមន្តព្រះសង្ឃពុទ្ធសាសនាទៅគេហដ្ឋានអ្នកដែលស្លាប់ដើម្បីប្រារព្ធពិធីបុណ្យសាសនា មុនពិធីបុណ្យសព ។ ការបូជាផ្កាក្លី និងការដុតក្រដាសមានក្រដាសប្រាក់ខ្លះ និងទៀន ធ្វើ គឺគេអាចទទួលយកបានថាជាការប្រារព្ធធ្វើបែបសាសនា នៅក្នុងឱកាសបែបនេះ ។

ជាទំនៀមទម្លាប់ជាសញ្ញានៃការគោរព សម្រាប់មិត្តភក្តិ និងសាច់ញាតិ

ដើម្បីផ្ញើកម្រងផ្កាសម្រាប់ពិធីបុណ្យសព។ ទាំងនេះ ដោយពេញចិត្តជាង គួរ
តែរៀបចំបញ្ជូនទៅឱ្យដល់គេហដ្ឋានមិនឱ្យមុនថ្ងៃត្រង់ មុនពិធីបុណ្យសព
ម្យ៉ាងទៀត នៅថ្ងៃដ៏សោកសៅ ខ្លួនវា ផ្កាទាំងនោះអាចស្ងួតស្រពោន។ ទោះ
បីយ៉ាងណាក៏ដោយ ប្រសិនបើមានផ្នែកដំណឹងមរណភាព ពិសេសមានសរសេរ
ថា "មិនទទួលផ្កាភ្លឺ" ដូច្នោះ សំណើរនេះគួរតែគោរពដោយតឹងរឹង ។

ដោយសារតែសាច់ញាតិមានគំនិតខុសគ្នា ស្តីពីពិធីបុណ្យសព មានការ
មិនព្រមព្រៀងជាច្រើនអំពីពិធីបុណ្យសមរម្យដែលត្រូវប្រារព្ធ។ គេជារឿយៗ
បានសួរសំនួរទាំងឡាយខាងក្រោម ÷

- ១. តើគួរបូជា ឬកប់?
- ២. បើបូជា តើគេធ្វើអ្វីខ្លះជាមួយអដ្ឋិធាតុ?
- ៣. តើយើងត្រូវប្រើក្តារមឈូសប្រភេទណា?
- ៤. តើយើងត្រូវស្លៀកពាក់សំលៀកបំពាក់កាន់ទុក្ខពណ៌អ្វី ខ្មៅឬស?
- ៥. តើត្រូវប្រើទៀនពណ៌អ្វី ក្រហមឬស?
- ៦. តើសពត្រូវរក្សាទុកប៉ុន្មានថ្ងៃ មុនបូជាឬកប់?
- ៧. តើកំណត់ការចំណាយអ្វីខ្លះ សម្រាប់ពិធីបុណ្យសព?

គ្រប់សំនួរទាំងអស់នេះ គេអាចឆ្លើយយ៉ាងសាមញ្ញដូចខាងក្រោមនេះ÷

ពិធីបុណ្យសពត្រូវតែសាមញ្ញ ប្រកបដោយភាពមូហោនិងក្តីកង្វល់តិច

បំផុត ប៉ុន្តែប្រកបដោយកិត្តិយស ។ ប្រហែលជារឿងដែលមានសុភវិនិច្ឆ័យ បំផុតដែលត្រូវធ្វើ គប្បីសម្រាប់សមាជិកប្រញាប់ប្រញាល់នៃគ្រួសារនិងមិត្តភក្តិជិតស្និទ្ធត្រូវមានការពិភាក្សាមិនផ្លូវការមួយ អំពីវិធីល្អបំផុតដើម្បីរៀបចំពិធីកម្មបុណ្យសព ក្នុងភាពអាចបញ្ជាក់បាន ជាមួយការប្រតិបត្តិជាទូទៅប្រកបដោយកិត្តិយសស្ងប់ស្ងាត់ និងគ្មានការជួបប្រទះការចំណាយមិនចាំបាច់ ។ ប្រសិនបើពួកគេមិនអាចដោះស្រាយបញ្ហានេះដោយខ្លួនគេផ្ទាល់ទេ អ៊ីចឹងគេត្រូវបានផ្តល់យោបល់ថា កិច្ចការនេះគួរទុកឱ្យអ្នកស៊ីឈ្នួលកប់ខ្មោចមានកិត្តិសព្ទ ព្រោះគេអាចយល់ដឹងគ្រប់កិច្ចការទាំងអស់ ដែលត្រូវធ្វើ ហើយដូច្នោះនឹងខិតខំយ៉ាងច្រើននិងយកទំនួលខុសត្រូវចេញពីដៃសាច់ញាតិ ។ គេក៏អាចស្វែងរកដំបូន្មានផងដែរពីព្រះសង្ឃដែលគួរឱ្យគោរព ជាអ្នកពិតជាអាចណែនាំគ្រួសារសពចំពោះអ្វីដែលអាចជាវិធីល្អបំផុត ដើម្បីរៀបចំពិធីបុណ្យសព ក្នុងអត្ថចរិតសមរម្យ ដែលស្របនឹងមាតិកាជីវិតបែបព្រះពុទ្ធសាសនា ។ គេត្រូវតែចងចាំថា យូរណាស់មកហើយ ពិធីបុណ្យពុទ្ធសាសនាដែលមានជាប់ទាក់ទងគ្មានក្បួនច្បាប់មិនអាចបត់បែនបាន ដែលត្រូវរក្សាយ៉ាងតឹងរ៉ឹងនោះទេ ។ នៅក្នុងបញ្ហានេះ ដូចនៅក្នុងបញ្ហាទាំងអស់ យើងតែងតែត្រូវព្យាយាមប្រតិបត្តិតាមព្រះពុទ្ធឱវាទ ដើម្បីរក្សាការទប់ឱ្យនៅជាកណ្តាល និងការទទួលខុសត្រូវក្នុងអ្វីក៏ដោយដែលយើងធ្វើ គ្មានការបង្កទុក្ខទោសដល់អ្នកដទៃ ។ ប្រសិនបើ

យើងអាចប្រើប្រាស់ឱកាស ដើម្បីផ្ដោតអារម្មណ៍ប្រកបដោយកតញ្ញតាមវិធី
ការងារល្អធ្វើដោយអ្នកដែលស្លាប់អំឡុងពេលគាត់នៅរស់ ដើម្បីចងចាំថា
យើងខ្លួនឯងនឹងត្រូវឃ្នាតចាកលោក(ស្លាប់)នៅថ្ងៃណាមួយនិងចងចាំថាយើង
គួរតែធ្វើអ្វីក៏ដោយដែលល្អ ដែលយើងអាចធ្វើសម្រាប់អ្នកដែលស្លាប់ ពេល
យើងនៅរស់ ដូច្នេះការបរិច្ចាគរបស់យើងអាចមានន័យនិងមានកិត្តិយស ។

តើសំលៀកបំពាក់អ្វី ដែលសមរម្យសម្រាប់ពិធីបុណ្យសព? នៅក្នុង
ព្រះពុទ្ធសាសនា គេផ្តល់យោបល់ឱ្យយើងស្លៀកពាក់សុភាព សមរម្យ និង
មធ្យមមិនហួសហេតុ ។ គ្មានកូនច្បាប់វិន័យមិនអាចបត់បែនបាន ចំពោះអ្វី
ដែលយើងគួរស្លៀកពាក់នៅពិធីបុណ្យសពនោះទេ ប៉ុន្តែភាពថ្លៃថ្នូរតម្រូវថា
យើងគួរស្លៀកពាក់សំលៀកបំពាក់ស្រដូចស្រឆាត់ និងមិនត្រូវប្រើប្រាស់
គ្រឿងអលង្ការ ក្នុងការសម្តែងសេចក្តីគោរពចំពោះអារម្មណ៍គ្រួសារសព និង
ចេញពីសេចក្តីគោរព ចំពោះការធ្វើឱ្យនឹកឃើញឡើងវិញដល់អ្នកដែលស្លាប់
ទៅ ។ស្រ្តីដែលកាន់ទុក្ខ ប្រហែលជាអាចពាក់ចិញ្ចៀនអាពាហ៍ពិពាហ៍ឬចិញ្ចៀន
ភ្ជាប់ពាក្យរបស់នាង ។ ជាការប្រសើរ គួរស្លៀកពាក់សំលៀកបំពាក់ដែលមាន
ពណ៌ខ្មៅ ស ប្រផេះ ឬពណ៌ដែលទាក់ទងដទៃទៀតមួយចំនួន ប៉ុន្តែបញ្ហាត្រូវ
បន្ទ្រង់ទុកទាំងស្រុងដល់បុគ្គលនិងការចាប់អារម្មណ៍ចំពោះភាពសមហេតុសម
ផលរបស់គាត់ ទោះជា "ពណ៌ខ្មៅ" ក៏ដោយ ជាធម្មតា គេទទួលស្គាល់ថាជា

ប្រែសម្រួលជាខេមរភាសា: ភិក្ខុ ព្រំ ស៊ីណា

និមិត្តរូបអាចទទួលយកបាន សម្រាប់ការកាន់ទុក ។

តើរយៈពេលប៉ុន្មាន ដែលសាកសពគួររក្សាទុកមុននឹងបូជា ឬកប់? យើងជាអ្នករស់នៅក្នុងអាកាសធាតុក្តៅហើយសើម គួរយល់ដឹងថាការបំបែកធាតុប្រព្រឹត្តទៅឆាប់រហ័សណាស់ និងយល់ដឹងថា វាជាការខ្វះអនាម័យ ដែលទុកសាកសពក្នុងរយៈពេលយូរពេក ។ ក្រៅពីនេះ វាជាការដាក់លទ្ធភាពធំធេងមួយដល់សាច់ញាតិនៃសព ក្នុងការត្រូវអត់ទ្រាំជាមួយភាពនៅជិតសាកសពរយៈពេលយូរជាងពេលដែលចាំបាច់ ។ អ្នកកាន់ទុកខ្លះផងដែរ ចេញពីសេចក្តីសោកសៅទុក្ខព្រួយផ្លូវចិត្តខ្លាំងក្លាថា គេត្រូវតែអត់ទ្រាំ ប៉ុន្តែគួរកុំធ្វើហួសហេតុ ឬគួរកុំជុំម្រុញទឹកចិត្ត ។ នៅពេលគេមិនអាចតម្រូវពិតប្រាកដជាក់ស្តែងចំពោះរយៈពេលដែលសាកសពត្រូវរក្សាទុក ជាការប្រកបដោយគតិបណ្ឌិតគួរកុំពន្យារពេលពិធីបុណ្យដែលមិនចាំបាច់ ។ តាមធម្មតា វាហាក់ដូចជាយកជាការបានបំផុត ត្រូវទុកចន្លោះរយៈពេលប្រហែលមួយថ្ងៃឬពីរថ្ងៃសម្រាប់ការរៀបចំពិធីបុណ្យសព និងសម្រាប់ការផ្តល់ដំណឹងដល់មិត្រភ័ក្តិឬញាតិមិត្ត ។

នៅថ្ងៃបុណ្យសព ពិធីកម្មរបស់ព្រះសង្ឃពុទ្ធសាសនា ត្រូវបាននិមន្តម្តងទៀត ដើម្បីប្រារព្ធពិធីកម្មសាសនាចាំបាច់មួយនៅគេហដ្ឋាន និងនៅកន្លែងទីបញ្ចុះសព ។ វាជាកិច្ចប្រារព្ធធ្វើក្នុងចំណោមប្រជាជនខ្លះ ក្នុងការសែនជ្រូក និងមាន់ខ្លៃ ជាការសែននិមិត្តរូបសម្រាប់អ្នកដែលស្លាប់ទៅ ។ កិច្ចប្រារព្ធធ្វើ

បែបនេះ មិនត្រូវបានលើកទឹកចិត្តឱ្យធ្វើនៅក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនាទេ ពីព្រោះវា ជាប់ពាក់ព័ន្ធការសម្លាប់សត្វស្នូតបូកគ្នានកំហុស ។ ការផ្តល់ការសែនបូជាយញ្ញ ដល់អ្នកដែលស្លាប់ទៅ គឺពិតជាជំទាស់នឹងពាក្យប្រៀនប្រដៅនៃព្រះពុទ្ធ ព្រះ អង្គប្រកបដោយមេត្តាចិត្ត និងគេគួរតែលះបង់ចោល ។ ការបូជាផ្កាភ្លឺជាការ សម្តែងការគោរពរាប់អានសាមញ្ញ ជាមួយនឹងការដុតចូបនិងទៀន អាច បំពេញសេចក្តីត្រូវការបានថាជាការបូជាជានិមិត្តរូប ។

ការកប់ និងការបូជាសព

ពុទ្ធសាសនិកជាច្រើន បានសួរថាតើបុគ្គលដែលស្លាប់ទៅ គេគួរកប់ ឬ បូជា ។ ព្រះពុទ្ធសាសនា ជាសាសនាមានសេរីភាព អាចបត់បែនបានលើបញ្ហា នេះ ។ គ្មានក្បួនច្បាប់វិន័យមិនអាចបត់បែនបាននោះទេ ទោះបីនៅក្នុងប្រទេស កាន់ព្រះពុទ្ធសាសនាមួយចំនួន ការបូជាសពអ្នកដែលស្លាប់ទៅគឺជាការបដិបត្តិ ដែលសាមញ្ញអាចទទួលយកបាន ។ ការជ្រើសរើសវិធីសាស្ត្រមួយឬវិធីសាស្ត្រ មួយផ្សេងទៀត គួរឱ្យស្របនឹងបំណងចុងក្រោយរបស់អ្នកដែលស្លាប់ទៅ ឬ គួរទុកសេរីភាពក្នុងការសម្រេចឱ្យញាតិដែលជិតជាងគេ ។

ទោះបីយ៉ាងណាក៏ដោយ នៅក្នុងរបៀបគិតសម័យទំនើប ការបូជាជា ទម្រង់អនាម័យមួយនៃការយកសាកសពទៅចោល គេគួរជម្រុញនិងលើកទឹក ចិត្ត ។ ជាមួយការរីកចម្រើននៅក្នុងមាត្រដ្ឋានសុខភាព និងការកើនចំនួន

ប្រជាជនយ៉ាងឆាប់រហ័សស្តីតែនោះ ដីដែលអាចប្រើប្រាស់បានកំពុងក្លាយទៅ
ជាខ្វះខាត ដូច្នោះហើយគេឱ្យដំបូន្មានឱ្យបែរមករកការបូជាសពវិញ និងទុកការ
ប្រើប្រាស់ដីមានតម្លៃសម្រាប់ការរស់នៅ ជំនួសឱ្យការពាក់ព័ន្ធជាមួយថ្ម
ដាក់នៅក្បាលផ្លូវចំនួនច្រើនសន្លឹកសន្លាប់ ។

ទោះបីការកប់ ឬការបូជាសពក្តី គេបានដឹងថា ប្រជាជនខ្លះ សម្រាប់
ហេតុផលមនោសញ្ចេតនា ចូលចិត្តដាក់កម្មសិទ្ធិមានតម្លៃផ្ទាល់ខ្លួនរបស់អ្នក
ដែលស្លាប់ ទៅក្នុងការមឈូសក្នុងសេចក្តីសង្ឃឹមនិងជំនឿថា អ្នកដែលស្លាប់
ទៅអាចទទួលបានផលប្រយោជន៍ពីវា ដោយមធ្យោបាយណាមួយ ។ វាជាការ
បញ្ឆោតឱ្យយល់ខុស ឬជំនឿខុសដែលសង្ឃឹមជឿជាក់ថា ការបូជាឬដុតកម្ម-
សិទ្ធិបែបនេះ ទុកជាយ៉ាងណាក៏ដោយ អាចទទួលបានជាអំពើបុណ្យកុសល ។
ជំនួសឱ្យការដាក់វត្ថុបែបនេះនៅក្នុងការមឈូសឬឈាបនស្មាន វាអាចកាន់តែ
មានប្រយោជន៍និងសមហេតុសមផល ក្នុងការឱ្យកម្មសិទ្ធិមានប្រយោជន៍ផ្ទាល់
ខ្លួន ដូចជា សំលៀកបំពាក់ ទ្រនាប់ជើង និងរបស់របរជាច្រើនដទៃទៀត ទៅ
អ្នកក្រីក្រ និងអ្នកក្រខ្សត់ ជាអំពើបុណ្យ ដែលផ្តល់ផលប្រយោជន៍ដល់អ្នកនៅ
រស់ និងអ្នកដែលស្លាប់ទៅ ។ សេចក្តីភ័យខ្លាច ដែលថាមនុស្សខ្លះមានការ
គោរពចំពោះការប្រើប្រាស់កម្មសិទ្ធិរបស់អ្នកដែលស្លាប់ គឺគ្មានន័យនិងរក្សាទុក
មិនបាន ។

ការយកសំណល់អដ្ឋិធាតុទៅចោល

សំនួរមួយដែលគេតែងតែសួរ គឺថាតើគួរកប់អដ្ឋិធាតុ ដាក់ដកល់រក្សា ទុកនៅក្នុងចេតិយ៍ ឬក៏យកសំណល់អដ្ឋិធាតុទៅរាយបាចសាចទៅក្នុងសមុទ្រ ។ ព្រះពុទ្ធទ្រង់មិនបានបន្ទូលទុកការណែនាំជាក់លាក់ណាមួយលើបញ្ហានេះទេ ពី ព្រោះព្រះអង្គមានព្រះទ័យចង់ឱ្យយើងយល់ដឹងថា រាងកាយគឺគ្មានអ្វីទាំងអស់ លើសពីការរួមបញ្ចូលគ្នារវាងវត្ថុធាតុរាងកាយ ដែលចុងក្រោយនឹងត្រឡប់ ទៅជាក្រុមៗនៃធាតុដដែល បន្ទាប់ពីស្លាប់ ។ ព្រះពុទ្ធទ្រង់បានបង្រៀនថា ទម្រង់វត្ថុធាតុរាងកាយផ្សំឡើងពីធាតុដី ទឹក ភ្លើង និងខ្យល់ ។ នៅពេលស្លាប់ មានតែធាតុពីរប៉ុណ្ណោះដែលនៅសល់ គឺធាតុដីនិងធាតុទឹក ដែលនៅពេល ក្លាយទៅជាផេះ គឺគ្មានព្រលឹងវិញ្ញាណទៀតទេ ។ ដោយសារយើងចាត់ទុក សំណល់ (អដ្ឋិធាតុ) ថាជាអ្នករំលឹកដល់អ្នកដែលស្លាប់ជាអ្នកដែលយើងធ្លាប់ បានស្រឡាញ់ យើងប្រព្រឹត្តចំពោះសំណល់អដ្ឋិធាតុដោយសេចក្តីគោរព ។ ប៉ុន្តែ យើងមិនត្រូវជាប់ចិត្ត ឬថែមទាំងគិតថា តាមមធ្យោបាយណាមួយសំណល់ អដ្ឋិធាតុ នឹងមានការជាប់ទាក់ទងជាមួយអ្នកដែលបានស្លាប់ទៅហើយនោះ ទេ ។ ព្រះពុទ្ធសាសនាបង្រៀនថា វិញ្ញាណចាកចេញភ្លាមៗបន្ទាប់ពីស្លាប់ ហើយទៅចាប់បដិសន្ធិនៅក្នុងរូបធម៌ថ្មីមួយទៀតនៅកន្លែងផ្សេង ។

ការបដិបត្តិរក្សាសំណល់អដ្ឋិធាតុ របស់អ្នកដែលស្លាប់ គឺវិលទៅរក

អតីតកាលដើមដំបូងរបស់យើង ។ នៅសម័យនោះ នៅពេលប្រជាជនមាន
 ជំនឿទៅលើព្រលឹងមិនចេះស្លាប់ វាជាការបដិបត្តិ ដូចករណីជនជាតិអេស៊ីប
 រក្សាសំណល់អដ្ឋិធាតុ ក្នុងសេចក្តីសង្ឃឹមថា ព្រលឹងអ្នកដែលស្លាប់ទៅ ដោយ
 ហេតុនោះ អាចរក្សាការទាក់ទងជាមួយអ្នកដែលនៅរស់ ។ ផ្លូវសម្រាប់ដាក់
 និងចេតិយ៍ដ៏ធំសម្បើមបានត្រូវគេសាងសង់ជុំវិញសំណល់អដ្ឋិធាតុ ។ ប៉ុន្តែការ
 បដិបត្តិបែបនេះ បានត្រូវត្រៀមទុកសម្រាប់តែតស្សវជនសំខាន់ៗ ដូចជា ព្រះ
 មហាក្សត្រនិងមេដឹកនាំសាសនាប៉ុណ្ណោះ ។ សំណល់អដ្ឋិធាតុប្រជាជនសាមញ្ញ
 ជាធម្មតា ត្រូវបានគេបំផ្លាញចោល តាមវិធីសមរម្យ ។

ផ្ទុយពីការបដិបត្តិបែបនេះ មានការបដិបត្តិមួយផ្សេងទៀត គឺការ
 គោរពបូជ្ជបុរស ដែលថាការរស់នៅបានរក្សាការទាក់ទងជាមួយអ្នកដែលស្លាប់
 ដោយប្រតិបត្តិតាមការបដិបត្តិពិធីកម្មជុំវិញអ្នកដែលស្លាប់ ។ នេះជាមូលហេតុ
 នៃការបដិបត្តិរក្សាសំណល់អដ្ឋិធាតុនៅក្នុងកោដ្ឋ ឬប្រដាប់សម្រាប់ដាក់ផ្សេង
 ទៀត ដើម្បីទុកគោរពបូជា ពោលគឺ ការបដិបត្តិដែលគេនៅតែបន្តអនុវត្ត
 សូម្បីតែសព្វថ្ងៃនេះក្តី ។

ប្រជាជនមួយចំនួន មានបំណងប្រាថ្នាចង់រក្សាទុកអដ្ឋិធាតុនៅក្នុង
 អគារសំណង់មួយ ចំណែកឯប្រជាជនដទៃផ្សេងទៀតកប់អដ្ឋិធាតុដែលនៅ
 សល់ ។ វិធីសាស្ត្រមួយផ្សេងទៀត គឺបោះបាចសាចអដ្ឋិធាតុទៅក្នុងសមុទ្រ ឬ

ទន្លេ ។ វិធីសាស្ត្រនេះ ជាទំនៀមទម្លាប់ទូទៅរបស់ប្រជាជនហិណ្ឌូ ដែលមានជំនឿថា សំណល់អដ្ឋិធាតុ ចុងក្រោយបំផុតនឹងរួមគ្នាឡើងវិញ ជាមួយកម្លាំងបង្កើតថ្មីដោយខ្លួនឯង ។

គ្មានទុក្ខទោសក្នុងការអនុវត្តតាមវិធីសាស្ត្រណាមួយ ក្នុងចំណោមវិធីសាស្ត្រទាំងអស់នេះនោះទេ ប៉ុន្តែគេមិនត្រូវចាត់ទុកវិធីសាស្ត្រទាំងនេះ ថាជារបស់ពុទ្ធសាសនិកចំៗ ឬដែលពុទ្ធសាសនិកត្រូវធ្វើតាមនោះទេ ។ យើងមិនគួរមានគំនិតខុសផងដែរ ដែលថាដោយរក្សាអដ្ឋិធាតុនៅក្នុងទឹកនៃស័ក្តិសិទ្ធិ ដូចជា ព្រះវិហារ អ្នកដែលស្លាប់ទៅ នឹងមាន "សុវត្តិភាព" ពីការត្រូវទទួលវិបាកនៃកម្មរបស់គាត់ ។ ជាប្រការត្រឹមត្រូវដែលចាត់ទុកជាសញ្ញានៃការគោរព ក្នុងការរំលឹកឱ្យនឹកឃើញឡើងវិញដល់អ្នកដែលស្លាប់ ប៉ុន្តែគ្មានអ្វីផ្សេងទៀតទេ ។ នៅក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា របៀបយកអដ្ឋិធាតុរបស់អ្នកដែលស្លាប់ទៅចោល គឺសម្រាប់គ្រួសារអ្នកដែលស្លាប់សម្រេចចិត្ត ដើម្បីឱ្យសេចក្តីថ្លៃថ្នូរនិងសុជីវធម៌កើតមានឡើង ។

ឃ្លោះពេលនៃការកាន់ទុក្ខ

នៅពេលនរណាម្នាក់ស្លាប់ ញាតិមិត្តជិតស្និទ្ធ ជាធម្មតា បានចំណាយពេលវេលាសម្រាប់កាន់ទុក្ខ ។ ថេរវេលានៃការកាន់ទុក្ខ អាស្រ័យលើចំណងទាក់ទង ដែលបានកើតមានរវាងអ្នកដែលស្លាប់និងសមាជិកគ្រួសារអ្នកដែល

ស្លាប់។ អំឡុងពេលនេះ គេស្លៀកពាក់ស្រគត់ស្រគំ ច្រៀសវាងពីទម្រង់ភាគ
 ច្រើននៃការជប់លៀងសប្បាយរីករាយ និងការកំសាន្តសប្បាយ។ អ្នកខ្លះគេ
 ស្លៀកពាក់ពណ៌ស ខ្លះទៀតពណ៌ខ្មៅ និងអ្នកខ្លះមួយចំនួនមិនចូលរួមពិធីរៀប
 អាពាហ៍ពិពាហ៍ ឬការប្រារព្ធពិធីផ្សេងៗ រហូតរយៈពេលមួយឆ្នាំបានកន្លងផុត
 ទៅ ជាដើម។ ទាំងនេះមិនមែនជាការរក្សារបស់ពុទ្ធសាសនិកចំពោះនោះទេ ពី
 ព្រោះធម៌វិន័យរបស់ពុទ្ធសាសនិកមិនសំដៅដល់ដូចនោះទេ។ ទោះបីយ៉ាង
 ណាក៏ដោយ សហគមន៍ផ្សេងៗបានអភិវឌ្ឍពិធីបុណ្យខ្លះ ដោយផ្អែកលើការ
 បដិបត្តិវប្បធម៌ផ្ទាល់ខ្លួនរបស់ពួកគេ ហើយការបដិបត្តិទាំងនេះ ត្រូវបានទទួល
 យកថាជា "របស់ពុទ្ធសាសនិក"។ គោលបំណងរបស់ពួកគេ គឺគោរពដល់ការ
 និករលឹកអ្នកដែលស្លាប់ទៅ ដើម្បីរំលឹកគេអំពីភាពអាចនឹងស្លាប់របស់គេ និង
 ដើម្បីអភិវឌ្ឍការយល់ដឹងកាន់តែទូលាយនៃសម្បជញ្ញវិចិត្ត។ ប្រសិនបើធ្វើ
 តាមប្រកបដោយបញ្ញា និងប្រសិនបើការបដិបត្តិទាំងនេះមិនជ្រៀតជ្រែក
 រំខានដល់ដំណើរជីវិតចាំបាច់ ដូច្នោះក្នុងនាមជាពុទ្ធសាសនិកយើងគ្មានហេតុផល
 និងប្រឆាំងជំទាស់ការបដិបត្តិទាំងនោះទេ។ **មាគ៌ាព្រះពុទ្ធសាសនា គឺជា
 មជ្ឈិមាបដិមនា ពោលគឺមាគ៌ាកណ្តាលគ្រប់រឿងវាវេទនាសុភារណ៍
 នាំទេវតា**។

ពិធីបុណ្យក្រោយពិធីបុណ្យសព និងពិធីបុណ្យខួប

បន្ទាប់មក មានសំនួរជាច្រើនអំពីពិធីបុណ្យក្រោយពិធីបុណ្យសព ។ ប្រជាជនមួយចំនួន ប្រារព្ធពិធីទុក្ខិណានុប្បទាន ឧទ្ទិសដល់អ្នកដែលស្លាប់នៅ ថ្ងៃទីប្រាំពីរ សែសិបប្រាំបួន និងមួយរយថ្ងៃ ចំណែកអ្នកផ្សេងទៀត ក្រៅពីថ្ងៃ ទីប្រាំពីរ ប្រារព្ធធ្វើបន្ទាប់ពីបីខែ និងមួយឆ្នាំ ។ គេពិតជាមានជំនឿថា ព្រលឹង អ្នកដែលស្លាប់អាចត្រឡប់មកក្នុងអំឡុងពេលជាក់លាក់ទាំងនេះ ។ ប៉ុន្តែ ថាតើ យើងជឿឬអត់ គឺមិនសំខាន់ទេ ។ ពិធីកម្មសាសនាសមហេតុសមផល ក្នុងការ ធ្វើឱ្យនឹកឃើញឡើងវិញដល់អ្នកដែលស្លាប់ ដែលមិត្តភក្តិសាច់ញាតិជួបជុំ គ្នាចែករំលែកបទពិសោធន៍ផ្លូវចិត្ត និងផ្តល់ការគាំទ្រផ្នែកសីលធម៌ ដើម្បីកាត់ បន្ថយទុក្ខព្រួយគ្រួសារអ្នកស្លាប់ គឺធ្វើឱ្យខ្ពង់ខ្ពស់ ។ ប៉ុន្តែគ្មានភាពចាំបាច់ដើម្បី ទទួលថាពិធីកម្មត្រូវតែប្រារព្ធក្នុងកាលបរិច្ឆេទជាក់លាក់ឡើយ ។ គេអាច ទទួលយកកាលបរិច្ឆេទណាមួយ ដែលសមគួរដល់អ្នកទាំងអស់ដែលជាប់ពាក់ ព័ន្ធ សម្រាប់ប្រារព្ធពិធីកម្មនោះ ។

គេខមើល ឬ ទិវាសែនដូរដូនតា មិនមែនជាពាក្យឬការ បដិបត្តិរបស់ពុទ្ធសាសនិកនោះទេ ។ ប៉ុន្តែវាពិតជាកាយវិការដ៏ល្អ នៅពេល សហគមន៍ទាំងមូលទុកដោយឡែក សម្រាប់ទិវាពិសេសមួយ ដើម្បីចងចាំអ្នក ទាំងឡាយដែលស្លាប់ទៅ ដោយចូលរួមគ្នាសម្អាតផ្លូវដូនតា និងបូជាផ្កាភ្ញី ជា

សញ្ញានៃការគោរព ។ នេះអាចបង្ហាញថា កូនចៅអ្នកដែលស្លាប់ទៅហើយគឺជា កូន ជាចៅ និងបានបំពេញកាតព្វកិច្ចរបស់ពួកគេចំពោះជីដូនជីតា ។ ព្រះពុទ្ធ សាសនា មិនជំទាស់ដោយមធ្យោបាយណាមួយ ចំពោះទង្វើដ៏ល្អនេះនៅក្នុង ការដឹងគុណនិងការចងចាំ ដែលអាចធ្វើឱ្យយុវវ័យក្មេងៗបង្ហាញសេចក្តីគោរព ចំពោះចាស់ទុំរបស់ពួកគេ និងអាចធ្វើឱ្យយុវវ័យប្រឹងធ្វើឱ្យល្អដូចបុព្វបុរស ។ នូវ ការបដិបត្តិបែបប្រពៃណីដ៏ល្អនៃការគោរពបូជា ចំពោះព្រលឹងដូនតាដែលបាន ស្លាប់ទៅហើយ ។ ទោះបីយ៉ាងណាក៏ដោយ សេចក្តីភ័យខ្លាច ដែលថាប្រជាជន មួយចំនួនបានបង្កើតការគិតនៅក្នុងចិត្តនៃប្រជាជនស្ងួតត្រង់ថា អ្នកទាំងឡាយ ដែលស្លាប់ទៅនឹងត្រឡប់មកធ្វើទុក្ខបុកម្នេញ និងវំខានដល់សមាជិកគ្រួសារ ប្រសិនបើពួកគេមិនបានប្រារព្ធធ្វើពិធីបុណ្យឱ្យ គឺគ្មានហេតុផល ។

ការធ្វើទាន

វាជាការបដិបត្តិសាមញ្ញមួយ នៅក្នុងសហគមន៍ភាគច្រើន ក្នុងការធ្វើ ពិធីកម្មខាងសាសនាឧទ្ទិសចំពោះអ្នកដែលស្លាប់ ក្នុងអំឡុងពេលដែលបានរៀប រាប់ បន្ទាប់ពីពិធីបុណ្យសព ។ ការបដិបត្តិរបស់ពុទ្ធសាសនិក គឺត្រូវចូលរួមក្នុង ការធ្វើនិងឱ្យទាន ព្រមទាំងឧទ្ទិសកុសលចំពោះអ្នកដែលបានស្លាប់ទៅ ។ ដើម្បី ធ្វើកិច្ចការនេះ ញាតិសន្តាននិងមិត្តភក្តិអ្នកដែលស្លាប់ទៅ តែងតែនិមន្តព្រះ សង្ឃ និងប្រគេនទេយ្យវត្ថុ មានដូចជា ចង្កាន់បិណ្ឌបាត និងគិលានភោសជ្ជៈ

ប្រែសម្រួលជាខេមរភាសា: ភិក្ខុ ព្រំ ស៊ីណា

(ថ្នាំពេទ្យ) ជាដើម ។ ការបូជាទាំងនេះ ដែលបរិច្ចាគដល់ហិតសុខផ្នែកសម្ភារៈ នៃពិសិដ្ឋបុគ្គល គឺគេចាត់ទុកថា ជាអំពើបុណ្យ ។ ពុទ្ធសាសនិកដែលមានការ ចេះដឹង ក៏បានពង្រីកការបរិច្ចាគរបស់គេទៅដល់ស្ថាប័នសង្គមធម៌ អ្នកក្រខ្យត់ និងគម្រោងសំណង់សាសនា (ព្រះវិហារ ជាដើម) ក៏ដូចជាបោះពុម្ពសៀវភៅ ធម៌ចែកជូនដោយឥតគិតថ្លៃដល់សាធារណជន ដើម្បីធ្វើឱ្យមានរហូតទៅនូវ ការនឹកឃើញដល់អ្នកដែលស្លាប់ទៅ ។ ទាយកទាយិកាដែលធ្វើទានបែបនេះ ប្រកបដោយចិត្តបរិសុទ្ធ និងធ្វើឱ្យច្រើនឡើងនៃចិត្តជាកុសល ។ ពួកគេធ្វើអំពើ កុសលទាំងនេះ ដើម្បីធ្វើឱ្យនឹកឃើញដល់អ្នកដែលស្លាប់ទៅ និងអភិវឌ្ឍទំ- ទាក់ទំនងផ្លូវចិត្តប្រកបដោយកុសលធម៌ជាមួយអ្នកដែលស្លាប់ទៅ ។ ប្រសិន បើអ្នកដែលស្លាប់ទៅ បានទៅកើតក្នុងទីឋានដ៏ប្រសើរ គឺបានទទួលតេជះគឺ បុណ្យ (ការឧទ្ទិសកុសល) រឹតតែចម្រើនជាភិយ្យោភាព ។ ម្យ៉ាងទៀត បើអ្នក ដែលស្លាប់ទៅមិនបានកើតក្នុងទីឋានដ៏ប្រសើរទេ អំពើបុណ្យនោះមិនឥតផល ទេ ពីព្រោះបុណ្យនោះនឹងជួយដល់អ្នកដែលនៅរស់ ដែលបានធ្វើឱ្យមានការ គិតដ៏ល្អបែបនេះ ដើម្បីបានទៅដល់សេចក្តីសុខផ្លូវចិត្តដ៏ក្រៃលែង ។ ព្រះសង្ឃ ពុទ្ធសាសនា ទោះនៅក្នុងទីវត្តអារាមណាមួយក៏ដោយ នឹងជួយប្រកបដោយ ចិត្តវិករាយ ដល់សមាជិកគ្រួសារអ្នកដែលស្លាប់ទៅ ដោយសេចក្តីគោរព ចំពោះអ្វី ដែលចង់បានឱ្យធ្វើ ដើម្បីប្រារព្ធការធ្វើទានបែបនេះ ។

ប្រែសម្រួលជាខេមរភាសា: ភិក្ខុ ព្រំ ស៊ីណា

សន្និដ្ឋាន

គេសង្ឃឹមយ៉ាងក្លៀវក្លាថា មេដឹកនាំពុទ្ធសាសនាក្នុងស្រុករបស់យើង នឹងយល់ដឹងតាមពេលដ៏សមគួរ នៃការបដិបត្តិទូទៅដែលបានពោលរួចមក ហើយ ដែលអវិជ្ជមាននៅក្នុងចរិតលក្ខណៈនិងអគតិ (សេចក្តីលំអៀង) ដទៃ ទៀត ដោយមានបំណងដែលនឹងបង្កការកែទម្រង់ឱ្យមានប្រសិទ្ធិភាព ដូច្នេះ ការបដិបត្តិអ្វីក៏ដោយដែលកំពុងអនុវត្តដោយពួកយើង នឹងកាន់តែមានអត្ថ- ន័យច្រើនឡើង ។ គេមានអារម្មណ៍ថាមេដឹកនាំរបស់យើង គួរតែធ្វើការពិនិត្យ ឡើងវិញជាមូលដ្ឋាននៃការបដិបត្តិសព្វថ្ងៃ និងទទួលស្គាល់សេចក្តីត្រូវការ បន្ទាន់ ដើម្បីបង្កើតឱ្យកើតឡើងការកែទម្រង់បែបនេះ តាមរយៈការអប់រំជា សាធារណៈនិងការផ្សាយជាសាធារណៈអាចធ្វើទៅបានយ៉ាងទូលំទូលាយបំផុត ដែលដឹកនាំឆ្ពោះទៅរកទីបញ្ចប់ ។